

2014., X. évfolyam 4. szám

ÖRÖMHÍR

A DEBRECEN-NYÍREGYHÁZI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Mire való a csönd?

A magányosan élő szerzetes remetéhez egyszer emberek jöttek.

Megkérdeztek tőle:

– Mire való, hogy életed nagy részét itt töltöd el csöndben és magányban? A remete éppen azzal foglalatoskodott, hogy vizet mert egy ciszternából, az esővíz összegyűjtésére szolgáló mely kútból. Fölfigyelt a kérdésre, s munka közben odaszólt a látogatóknak:

– Nézzetek bele a ciszternába! Mit láttok?

Az emberek kíváncsian körülvették a szerzetest, és próbáltak beletekinteni a mély kútba:

Nem látunk semmit – mondták kíváncsian.

A remete abbahagyta a vízmerítést, pár pillanatnyi csöndet tartott.

A látogatók feszülten figyeltek rá, mozdulni sem mertek:

– Most nezzetek bele a kútba egyenként, csöndesen. Mit láttok?

A látogatók érdeklődéssel hajoltak egyenként a kút fölé, s felkiáltottak:

– Saját arcunkat látjuk a kútban!

– Bizony, amíg zavartam a vizet – mondta a remete –, nem láttatok semmit. De a csöndben és a nyugalomban megismeritek önmagatokat.

A látogatók megértették a remete tanítását.

Erhart Kaestner

IMPRESSZUM

Kiadja: a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Felélős kiadó:

Felföldi László püspöki helynök

Főszerkesztő: Kovács Ágnes

Öröm-Hír Szerkesztőség:

4024 Debrecen, Varga u. 4.

Telefon: 06-52-530-451,
06-30-240-1482

E-mail: sajtoiroda@dnyem.hu

Fotó: Kovács Ágnes

Nyomda: Rexpo Kft.,

felelős vezető: Rác János

A címdalton a Betlehemről délkeletre, a Pásztorok mezején található Pásztorok Angyalkápolnájának egyik oltárképe látható.

A TARTALOMBÓL

ADVENT ELSŐ VASÁRNAPJÁN MEGKEZDŐDÖTT A DEBRECENI KATOLIKUS EMLÉKÉV (6–10. o.)

JÓT TENNI JÓ! HOGYAN SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓKON, HAJLÉKTA-LANOKON? (22–27. o.)

Boldog karácsonyt!

„Istengyermek, kit irgalmad
Közénk lehozott,
Angyaloknak énekével
Néked áldozok,
Terjeszd fölém kezedet,
Hogy az istenszeretetet
Töltse el ma szívem, lelkem,
Jászolod tövén...” (SzVU 23.)

Ez a kedves karácsonyi ének egyszerű szavakkal mondja el a karácsony ünnepének gazdagságát. Arról az ajándékról szól, amit Jézus Krisztus hozott az embereknek. Részletezzük:

Istengyermek, kit irgalmad Közénk lehozott...

Az első mondat arról beszél, hogy kit ünneplünk karácsonykor: Jézus Krisztust, az Isten Fiát, aki gyermekként jött el hozzánk. Karácsonykor az a csoda ragyogott fel az emberek számára, hogy a hatalmas Isten eljött közénk, és olyan lett, mint mi. Mert szeretett minket, mert segíteni akart rajtunk, mert

Ő jó, és azt akarja, hogy mi is jók legyünk. Ilyen a lehajló, irgalmas szeretet.

Szent Iréneusz egyházatyja egyszer arról elmélkedett, hogy milyen hatalmas az Isten, aki az egész világot megteremtette. És így folytatja: a világ teremtésénél is nagyobb dolog volt, hogy Isten kicsi gyermekként jött el, hogy a legkiseb-
bekhez is közel legyen. Jézus születése a szeretet erejéről beszél, amely minden másnál többet ér az életben.

A karácsonyról azt mondjuk, hogy a gyermekek, a gyermekség ünnepe. Ez így van, nemcsak azért, mert a gyermekek tudnak leginkább örülni az ajándéknak, hanem azért, mert a gyermekek lelkében van meg a legtöbb fogékonyság a szeretetre.

Angyaloknak énekével Néked áldozok...

Az angyalok hirdették meg az örömteli eseményt, az angyali üzenet keltette fel a pásztorokat és indította őket Jézus megkeresésére. A mi ünneplésünk is el-

sősorban az örömünk kifejezése, annak megértése, hogy Isten szeret bennünket, és az öröm továbbadására hív bennünket. Az angyalok társai lehetünk. Karácsony örömet hoz és elindít Jézus felé, igaz örömeink forrásához.

Terjeszd fölém kezedet...

Az ének, mint általában az imádságaink, kérésre fordul:

„Terjeszd fölém kezedet, Hogy az istenszeretet Töltse el ma szívem, lelkem, Jászolod tövén” Ettől szebb kérésünk nem is lehet Karácsony ünnepén.

A betlehemi istálló zord, fénytelen volt, de Jézus fényessége barátságossá, otthonossá tette ezt a helyet is. A bennünket körülvevő világ, a maga sok bajával, békétlenséget teremtő hétköznapijával sokszor nagyon sötétnek látszik.

Jézus úgy hoz fényt, hogy maga gyújt világosságot, úgy győzi le a sötétséget, hogy szeretetének fényét gyújtja meg lelkünkben.

Bosák Nándor
debrecen-nyíregyházi püspök

Oltárkép
Pásztorok Angyalkápolnája
– Pásztorok mezeje, Betlehem

Fogadd el az ajándékot!

Ebben az elanyagiasodott világban nem is nagyon tudunk mit kezdeni azzal a fogalommal, hogy a j á n d é k. Azért adok, hogy te is adj nekem, mondja az anyagias ember, és nem tudja elképzelni, hogy önzetlenül is, viszonzást nem várva is lehet adni. A magát bölcsnek gondoló ember könnyen kijelenti: az ember semmit sem kap ezen a világon ajándékba! Ezzel szemben mégis igaz, hogy vannak olyan dolgok, amiket ajándékba kapunk: egy embernek a barátsága, az édesanyának a gyermeke iránti áldozatos szeretete, egy beteg mellett végigvirrasztott éjszaka nem árucikk, hanem ajándék, kegyelem.

Vannak azonban olyan realisták, akik nem hisznek az önzetlen szeretetben, a barátságot szükségletnek nevezik, aminek megvan a maga haszna, az édesanyai szeretetet pedig ösztönösségnek tartják, ami valamilyen szinten az állatban is megvan, amikor védi, óvja, táplálja kölykét. Így aztán sokaknak kérdéses az a szeretet, amivel Isten szereti őket, mert nem bizonyosak benne, hogy önzetlenül szereti őket, azt gondolják, hogy Isten valamiféle hasznot húz abból, hogy szeret minket.

Az ember ósbúne, hogy bizalmatlan, nem hisz a jóban, nem hisz Isten önzetlen szeretetében.

Az emberiség szívébe a gonosz lopta be az Istennel szembeni bizalmatlanságot, amikor olyan kérdést intézett Évához, amellyel kérdésessé tette Isten önzetlen szeretetét: „Isten valóban azt mondta, hogy nem ehettek a paradicsomkert egyetlen fájáról sem?” A kérdés hazug és abszurd, tehát könnyű megválaszolni rá, de észrevétlenül befurakodik a bizalmatlanság mételye az öszülők szívébe, mert megmarad a kérdés, hogy miért tiltotta el őket Isten attól a gyümölcsfától, ami a kert közepén van? Ettől

kezdve nem az érdeklő őket, hogy hány fa van még, amelynek gyümölcsét nyugodtan ehetik, hanem, hogy a tiltott fa gyümölcsét miért nem ehetik. Az egészen kicsi gyermek meg tudja érteni, hogy miért nem adnak éles kést a kezébe szülei, s ha észrevétlenül megfogná, miért veszik el tőle azonnal? Ahogyan a szülő is csak jót akar gyermekének, amikor tilalomfákat állít eléje – és ezt felnőtként már megértjük –, úgy Isten az irántunk való szeretetből óv bennünket attól, hogy az áldás helyett az átkot, az élet helyett a halált válasszuk. Isten végső soron 'csak' egyet kért öszüléinktől, és szüleinken keresztül tőlünk is: ne ti akarjátok eldönteni, hogy mi lesz nektek a jó, és mi lesz nektek a rossz, hanem hagyatkozzatok az én döntésemre, mert ezt csak én tudom nektek megmondani, hiszen én alkottalak benneteket olyannak, hogy rám támaszkodva, bennem bízva, az én kegyelmem, ajándékaim elfogadása által legyetek boldogok. Ezzel szemben mi bizalmatlankodunk, méltatlankodunk a tiltások ellen, és a magunk által elgondolt 'jó' úton akarunk járni. Valójában nem akarjuk elfogadni, hogy Isten önzetlenül szeret és jó hozzánk, hogy rászorulunk

Mária adventje

Mária adventjéről van egy mosolygós-kedves mondat Szalézi Szent Ferenc levelezésében. Egyszer egy előkelő leány fordult hozzá a kérésével. Kolostorba akar lépni, de még túlságosan fiatal hozzá. Az évekig tartó várakozás azonban túlságosan is terhére volna, annyira vágyakozik a szerzetes élet után. Kéri hát a püspököt, eszközöljön ki számára korengedélyt.

A szent bizonyára tudta, hogy ennek az előkelő kislánynak talán soha életében nem kellett várakozni, minden kí-

vánsága azonnal teljesült.

Úgy érzi, itt az ideje, hogy türelmet tanuljon. Azt írja hát neki: Leányom, gondolja meg, amikor a Boldogságos Szűz arra készült, hogy megszüljön az Isten Fiát, mekkora várakozás élhetett benne, s mégsem kért fölmentést a kilenc hónap alól, eszébe sem jutott, hogy próbáljon valamit lealkudni a várakozás idejéből.

Nem, Máriának ilyesmi nem jutott eszébe. Ahogy később sem jutott eszébe semmi olyan kérés, amivel bármiképp is

az Ő segítségére, ehelyett sértődve, megbántódva gondolunk arra, hogy állandó tiltásaival elveszi szabadságunkat valami nagyon élvezetéstől, valami rendkívüli jótól foszt meg minket, mert azt csak saját magának akarja fenntartani önző módon. A gonosz is erre tesz célzást Ádám-Évának: „Amely napon esztek a tiltott fa gyümölcséből, olyanok lesztek, mint Isten”. Ettől kezdve ti dönthettek el, hogy mi a jó nektek, és hogy mi a rossz.

Ki bizonyíthatná be az embernek, hogy téved, hogy nem jól ismeri az Istent, hogy hamis az istenképe? Ki adhatná vissza az ember Istenbe vetett hitét és bizalmát, amit a gonosz kilopott öszüléink szívéből? Ki győzhetné meg az Istentől elpártolt embert, hogy az Isten nem sértődött meg a bűnbeesett ember miatt, hanem – az iránta mutatott bizalmatlansága ellenére – keresi vele a kapcsolatot, és kész békejobbot nyújtani neki? Pál apostol kínálja fel az egyetlen utat a tiszta lelkiismerethez: „Krisztus nevében könyörgünk nektek, béküljete ki Istennel!” (2Kor 5,20)

Istennel való kibékülésünk, kiengeisztelődésünk lehetséges, mert a megbékélés kezdeményezője maga Isten, hiszen azzal, hogy karácsony éjszakáján elküldte Fiát a földre, békejobbot nyújtott felénk. Bebizonyította, hogy bűneink ellenére szeret, bebizonyította, hogy tilalmaival semmi jótól nem fosztott meg minket, hiszen a legdrágábbat ajándékozta nekünk: Fiát. Igazi karácsonyunk lesz, ha bizalommal fogadjuk Isten békejobbát, és készek vagyunk azt a minket megbántó testvéreinknek is továbbadni. Így kívánjunk boldog karácsonyt egymásnak!

Keresztes László plébános, Kótaj

kivételes sorsot biztosított volna magának. Hogy lehetett volna enélkül Jézus anyja?

Nem szülhette volna nekünk a fiát (Lk2,11), ha nem lett volna ő maga egészen egy közülünk.

De nyilván azért sem kért fölmentést Mária, mert nem tétlen várakozásban töltötte a kilenc hónapot, hanem tevékeny készülétkben. Az alázatosság mellett ez a másik „titka” türelmének.

*Jelenits István
piarista szerzetes, pap*

A lakótelepen kántálók a magányosokra is gondoltak

A debreceni advent programjai idén is a város intézményei, az egyházak és civil szervezetek összefogásával valósultak meg, és a város karácsonyfája körüli tér szolgál otthonául az ünnepi eseményeknek.

A karácsonyfát hópelyekkel a Kós Károly Művészeti Szakközépiskola tanárai és diákjai öltöztették fel, és felkerültek Debrecen valamennyi városrészének a kis táblái is, az összefogást szimbolizálva.

Évek óta rengeteg adományt gyűjtenek a rászorulóknak a téren. A város karácsonyfája mellett felállított „Legyetek jók, ha tudtok” adományházban a Svetits Katolikus Intézmény munkatársai, diákjai szolgáltak, ahol egy nemes ügyet támogatva, gyűjtést indítottak a Bőjte Csaba ferences szerzetes által a „Béke házának” keresztelt kereszti Bethlen-kastély felújításáért, valamint a rászoruló debreceni családok részére fogadták az adományokat, amelyeket a Debreceni Karitáson keresztül továbbítottak.

Az „Add tovább!” házban a Magyar Református Szeretetszolgálat, a Debreceni Baptista Gyülekezet és a Halápon a Gyermekéért Alapítvány önkéntes munkatársai fogadták a felajánlásokat a rászoruló családok részére.

A karácsonyi forgatagban lehetősége volt mindenkinek, hogy a karácsonyfa mellett megépített pici kápolnában megálljanak, elgondolkodjanak, és lélekben is készüljenek az ünnepekre. Itt kapott szállást a fából faragott betlehem is. Hagyomány, hogy a Szentföldről Debrecenbe is érkezik a betlehemi láng, amelyet – az utolsó adventi gyertyagyújtást követően – december 24-ig vihet mindenki magával az otthonába.

Újdonság, hogy idén a Főnix Rendezvényszervező Nonprofit Kft. – a ke-

resztény felekezetekkel együttműködve – egy régi szokást elevenít fel. December 24-én este a város lakótelepeire kántálni hívja és várja mindazokat, akik jelenlétükkel és közös énekükkel a magányosokat szeretnék megajándékozni.

Hisszük, hogy az együttlét öröme igazi ajándék lesz a szentestét egyedül töltő emberek számára.

Sajtóiroda

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Karácsony

Életünk legcsaládiasabb és legbensőségebb ünnepe a karácsony. Mert Isten a teremtéskor családba teremti az embert, Jézus Krisztus születésével megerősíti a családi élet Istentől teremtett csodáját, és az emberiség nagy családjának testvériségét.

Karácsonykor ünnepelve Jézus születését, ünnepeljük az élet ajándék voltát.

Ahogy sokan elveszítették életükben karácsony misztériumát, lényegét, úgy veszítették el saját életük és családjuk életének Istentől jövő hivatását, mindenek fölötti reményét.

Ha hittel közeledünk karácsony ünnepéhez, megerősít elkötelezettségünkben saját életünk, a családi élet és a szeretet szolgálatában. Az élet legfontosabb vágya, hogy a hétköznapokon is értelmet nyerjen.

De az ember csak a szeretetben találja meg munkájának, kapcsolatainak az értelmét. Ezt a szeretetet az ember elsősorban a családban tanulja meg. Minden igazi szeretet egyben szolgálat is. Akit szeretek, azt szolgálom, és aki szeret, szolgálja az életet. Minden ember a mindennapi munkájával tudja megélni, és átadni a szolgálatban kibontakozó szeretetet. Ennek a szeretetnek a megtanulási helye és ideje a család. A tizenkét éves Jézusról olvassuk: „Velük ment hát, elment Názáretbe, és engedelmeskedett nekik Jézus meggyarapodott bölcsességben, korban, s kedvességben Isten és az emberek előtt.” (Lk 2,51-52)

Ez a gondolat minden szülő lelki tükrébe, ebből láthatja, milyen irányba halad a nevelése. Az egyén és a családi közösség válsága csak ezen az úton kezelhető, találhat új irányt, lendületet. Karácsony ünnepén a szent család otthonában Isten megtanít szeretni, szeretetet adni és elfogadni, másokért áldozatot hozni és a másikat szolgálni.

Felföldi László
plébános

Sajtótájékoztatón jelentették be a debreceni katolikus emlékévet

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye és a Főnix Rendezvényszervező Nonprofit Kft. közös sajtótájékoztatóján jelentette be Bosák Nándor megyés püspök a „Katolikus Újjászületés Debrecenben – 300” címmel 2015-re meghirdetett emlékévet. A 2014. november 25-én, a Római Katolikus Püspökség Hivatalában megtartott sajtótájékoztatóon jelen voltak Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök, dr. Papp László, Debrecen polgármestere, dr. Kruppa Tamás, a Hajdúdorogi Egyházmegye általános helynöke, debreceni területi helynök, dr. Orosz István történész, professor emeritus, az MTA rendes tagja, Bódor Edit, a Főnix Rendezvényszervező Nonprofit Kft. ügyvezetője és dr. Keresztesné dr. Várhelyi Ilona irodalomtörténész-muzeológus.

Balról: dr. Keresztesné dr. Várhelyi Ilona, dr. Kruppa Tamás, Bosák Nándor, dr. Papp László, dr. Orosz István, Bódor Edit

A sajtótájékoztatóon Bosák Nándor megyés püspök elmondta: 2015-ben 300 éve lesz annak, hogy Gróf Csáky Imre, egykori váradi püspök megalapította a Szent Anna-plébániát Debrecenben. Mivel a szabad királyi városi jogok megszilárdításának feltétele volt a vallásszabadság helyreállítása, a váradi püspök elérte, hogy a város telket adjon katolikus templom építésére.

A középkorban a reformációig, ill. a török időkig jelen volt a katolikus élet a városban és környékén, akkor több mint 30 katolikus templom és monostor állt Debrecen mai területén, ezek közül többet szerzetesközösségek tartottak fenn. A reformáció idején Debrecen városa először a lutheri, majd a kálvini reformációhoz csatlakozott, és ettől kezdve a Szent

András-templomot (mely a mai református Nagytemplom helyén állt) használták a reformátusok. Ezt követően 168 éven keresztül nem volt katolikus templom a városban. 1715 után – az újjászületéstől kezdődően – folyamatosan jelen van a katolicizmus Debrecenben. A főpásztor hozzátette, az emlékév megünneplésének célja a folyamat történetiségének bemutatása, valamint annak tudatosítása, hogy a katolikus egyház kulturális értékeivel a múltban és a jelenben is hozzájárul a város fejlődéséhez.

Dr. Papp László polgármester a 2015-ös emlékévre utalva elmondta, Debrecennek fontos a felekezeti közötti egyenlőség megtartása és békés, konstruktív együttműködés kialakítása minden felekezettel, ezért a Debreceni Önkor-

mányzat az emlékév ügye mellé áll, és támogatja annak megrendezését.

Dr. Orosz István professzor bevezető gondolataiban fontosnak tartotta kiemelni, hogy Debrecen városában az ökumenikus gondolat mára már meggyökeresedett. Ebben segített II. János Pál pápa debreceni látogatása (1991), amely feloldotta a felekezetek között fennálló feszültséget.

A professzor elmondta, az emlékévet a Debreceni Egyetem egy tudományos konferencia megrendezésével szeretné gazdagítani, amely – többek között – foglalkozna a középkori Magyarországon működő katolikus egyházzal, azokkal az előzményekkel és azzal a konkrét eseménnyel, amely lehetőséget teremtett az újjászületésre.

2015-ben az egyházmegyei búcsú Debrecenben lesz a szokott időben.

Dr. Keresztesné dr. Várhelyi Ilona, az emlékév koordinátora a tervezett programsorozatról beszélt. Elmondta, két szinten – Katolikus Emlékbizottság és Katolikus Szervezőbizottság – indult meg a szerveződés. Az év központi eseménye a debreceni Szent Anna-búcsú lesz, amelyet nemcsak a székesegyház közössége, hanem az egyházmegye közössége is ünnepel majd, ugyanis ebben az évben a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye búcsújának helyszíne Máriapócsról Debrecenre tevődik. A zarándokok a búcsúi szentmise után bekapcsolódhatnak a Főnix által szerveződő délutáni nagyerdei programsorozatba, színházelőadáson és családi progra-

mokon vehetnek részt, bepillantva a város kulturális életébe.

Dr. Kruppa Tamás görög katolikus általános helynök ettől az évtől kezdve a Hajdúdorogi Egyházmegye területi helynökeként is regnál a városban. Elmondta, hogy a 300 éves katolikus centenáriumi évhez két fontos eseménnyel járulnak hozzá. 2015. augusztus 1-jén lesz 300 éve annak, hogy újra könnyezni kezdett a máriapócsi kegykép másolata. Erre emlékezve, a képet március 8-tól országjáró körútra viszik, amelynek egyik fontos állomása március 21-én szombaton Debrecen lesz.

A 300 éves évfordulón – egyéb jelen-

tős rendezvény mellett, egy 15 mázsás harangot is szeretnének elhelyezni a máriapócsi bazilika üresen álló tornyában. Az 1910-ben készített, Mária névre keresztelt elődjét az I. világháborúban vitték el. Annak súlya több mint 23 mázsa volt. Mivel az a háborúban olvadt el, most az új harangba egy ágyúdarabot is tervezünk beöntetni. Így lesz ez az ágyúból visszaöntött harang a békesség hangja Máriapócon.

Összefogást hirdetnek, hogy minél hamarabb megszólalhasson a Békesség harang hangja Máriapócon! További információ: www.mariapocskegyhely.hu

Továbbá 2015. január 12-én Debrecenben közös koncertet ad a híres 14 fős Moszkvai Patriarchátus Ortodox Kórusa és a debreceni Szent Efrém-iskola Lautitia Ifjúsági Vegyeskara.

Bódor Edit ügyvezető a város adventi ünneppsorozatáról beszélt. Elmondta, a gazdag programokkal nemcsak a templomba járó embereket szeretnék megszólítani, hanem a város egész lakosságát is. A történelmi egyházak képviselőivel közösen gondolkodva oktatási intézmények, civil szervezetek, csoportok is bekapcsolódtak az immár négy éve tartó kulturális adventi programsorozatba.

Kovács Ágnes

Kihirdették az emlékévet Debrecen főterén

Mintegy kétezer ember köszöntötte Debrecen főterén advent első vasárnapját, ahol – a hagyomány szerint – a város karácsonyfájánál elhelyezett adventi koszorú első gyertyáját együtt gyújtotta meg Papp László, Debrecen polgármestere, Bölcskei Gusztáv tiszántúli református püspök, Bosák Nándor, debrecenyi-egyházi megyés püspök és Kocsis Fülöp, hajdúdorogi megyés püspök. Az ünnepség során meghirdették a 300 éves katolikus újjászületés megünneplésére nyilvánított 2015-ös emlékévet.

A Kossuth téren elsőként Papp László polgármester köszöntötte az ünneplő embereket. Kiemelte, advent és karácsony a szereteteinkre figyelés időszaka. A várakozásban, a kereszténység legszebb ünnepére készülve fölkészítjük a lelkünket Jézus Krisztus születésére. Ilyenkor elcsöndesedünk, visszatekintünk az elmúlt egy évre, számot vetünk önmagunkkal és megnyitjuk a szívünket egymás felé is.

A város – ajándékként – lézerfényjátékkal is gazdagította az ünnepet. A Református Nagytemplomra kivetített képek között látható volt Szent István király, a Szent Korona, valamint a Szent András-templom képe is.

A polgármester a köszöntője után ünnepélyesen is megnyitotta az adventi időszakot, és egy pillanat alatt fénybe borult a város. A főtéren mintegy 150 ezer ledes izzó világít az ünnepi időszakban.

Bosák Nándor római katolikus

megyés püspök hangoztatta: arra a világosságra, arra a fényre, amely Istentől és Krisztustól jön, a mai világban is nagy szükség van. Az, hogy Jézus Krisztus jövele a figyelmünket az értékek felé fordítja, közelebb visz minket a boldogabb élethez. A püspök atya gondolatait követően ünnepélyesen is bejelentették a 300 éves katolikus újjászületés megünneplésére meghirdetett 2015-ös emlékévet. Ennek kihirdetését Dobos Mihály, a Szent Anna-székesegyház karnagya gregorián dallammal énekelte meg.

Az ünnepi gyertyagyújtáson közreműködött Újhelyi Kinga színművész és a debreceni Szent Efrém iskola Lautitia Gyermekkórusa.

Öröm-Hír

Emlékév

1715–2015

A katolikus vallásgyakorlat visszatérése Debrecenbe

Csáky Imre szerepe

Az 1712–1715-ös országgyűlésen a 108. törvénycikk foglalkozott Debrecen szabad királyi város jogainak megerősítésével: „(...) ha és amennyiben a római

katolikus vallás szabad gyakorlatára vonatkozó ígéretüknek eleget tesznek.” Gróf Csáky Imre váradi püspök ezt így konkretizálta: „(...) ha és amennyiben katolikus parochiális egyház felépítése végett és a Ferences rendi atyák kolostora számára helyet jelölnek ki.”

A szabad királyi városi jogok megtartása a város fejlődésének elemi érdeke volt, így e feltételt teljesíteni kellett. A telkek kijelölése még így is több évig húzódott, de már 1715-ben gróf Csáky Imre váradi püspök megalapította a reformáció utáni első debreceni római katolikus plébániát, a Szent Annát, és kinevezte az első plébánosát Lipóczi Keczer István személyében. Visszatelepítette a ferenceseket is, akik már a középkorban is áldásos szociális missziót teljesítettek Debrecenben. A város a ferenceseknek a Miklós utcán biztosított telket. A Szent Anna utca neve még a reformáció idején is fenntartotta a középkori Szent Anna-templom emlékét. A város itt biztosított területet a katolikus

templom és plébánia céljára. A templom építésével a piarista rendet bízta meg Csáky bíboros. A piaristák néhány éven belül iskolát is alapítottak. A bíboros nagylelkű támogatásának köszönhető a templom felépítése és igényes felszerelése. Csáky bíboros földi maradványait az altemplomba temették, sírkápolnája ma is megtekinthető.

A középkori állapotok

A középkorban a reformációig, ill. a török időkig – ha nem is egyidejűleg -- több mint 30 katolikus templom és monostor állt Debrecen mai területén, ezek közül többet szerzetesközösségek tartottak fenn. A legismertebb a mai Nagytemplom helyén álló, gótikus templom volt, amit Szent András tiszteletére szenteltek. A hagyomány szerint már az 1300-as években a domonkosok itt iskolát is alapítottak, amit utánuk a város, majd pedig a református egyház működtetett. A Szent András-templom 1290 körül már egy korábbi, román stílusú templom romjaira épült. (Ezt a templomot vették használatba a protestánsok, a többi elromosodott. A Szent András-templomot többször pusztította tűzvész, az 1700-as évek elejére már szinte használhatatlanná vált. Ezért épült fel az ún. Kistemplom a reformátusok számára. Az 1802. évi nagy tűzvész után a Szent András-templom romos állapotba került, és lebontották. Ezt követően épült helyére – részben a régi alapokra – a református Nagytemplom.)

A visszatérés utáni fejlődés

Amikor a Nagytemplom elkészült, akkor már kb. 100 éve állt – igaz, kisérdugva, sokáig torony nélkül – a barokk stílusban épült katolikus Szent Anna-templom.

A Szent Anna sokáig az egyetlen katolikus templom és plébánia volt a városban, majd 1938-ban felépült a Szent István-templom a Faraktár utcán a vasútfejlesztéssel idetelepült vagongyári

munkások szolgálatára. 1942-től 1950-ig ezt a feladatot az ismét visszatelepült ferences barátok látták el, köztük a vértanú Kiss Szaléz. A Mikes Kelemen utcai Jézus Szíve templom szintén ekkoriban, 1936-ban épült. A szocializmus éveiben csak a Szent László-templom épült (1983) az egykori kápolna mellett. Ide tértek vissza a domonkosok, akik a középkorban, majd 1942-1950-ig voltak jelen a városban. A 20. sz. végén két újabb, lakótelepi templom építése vált szükségessé: a Tócskertben a Szent Család (1998), az Újkertben pedig a Megtestesülés (2000) tiszteletére épült templom. Jelenleg tehát 6 katolikus templom és plébánia működik a városban, de minden plébániának vannak filiái a környező falvakban, ill. Debrecen különböző helyein még további kápolnák, misézőhelyek is szolgálják a katolikus hitéletet. A filiák közül Ebesen épült új templom, Hajdúsámsonban és Mikepécsen pedig bővítették és felújították a korábbi kápolnákat. Józsan az emlékévben kerül felszentelésre a középkori gyökerekkel rendelkező Szent György-templom.

A hitélet újjászületésének segítői és tanúi

Az elmúlt háromszáz év még akkor is nagy fejlődést hozott, ha közben egy fél évszázadon át az ateista ideológiával próbálták a vallást felváltani. Ebben nagy szerepe van a 19. sz. végén alapított Svetits Intézetnek, amelynek gimnáziuma – az iskolanővérek irányítása alatt – egyike volt a szocializmus alatt is megmaradt nyolc katolikus iskolának.

A Szent Anna-templom falai között több híres történelmi személyiség imádkozott, köztük az utolsó magyar király, az azóta boldoggá avatott IV. Károly és felesége is. Mindszenty József bíboros, hercegprímás és Boldog Scheffler János püspök is misézett ebben a templomban. Járt itt Klebelsberg Kúnó. Az egyetem alapítása után több nagy hírű

A jelenlegi Református Nagytemplom helyén, már a középkorban (1297–1317 között) I. Imre váradi püspök építtette a gótikus Szent András-templomot, amely az Alföld legnagyobb gótikus kegypúri katolikus temploma volt. E templom 1564-ben egy hatalmas tűzvész miatt leégett. Egyetlen emlék maradt belőle, egy hatalmas faragott zárókő, rajta a zászlós bárány.

katolikus professzor került a városba, akik felpozdították a katolikus szellemi életet. Kiemelkedő papi egyéniségek közül Kricsfalusi Ferenc, Huzly Károly, Szakszó Rezső, Wolafka Nándor, Lindenberger János és Bánáss László nevét kell említeni. Az utóbbit 1945-ben a Szent Anna-templomban szentelték (veszprémi) püspökké.

Az előző század Szent Annához fűződő eseményei közül kiemelhető, hogy 1848. december 16-án itt keresztelték meg a protestáns Petőfi Sándor és a katolikus Szendrey Júlia gyermekét, Zoltánt. Az 1849-es országgyűlés és kormány katolikus tagjai ide jártak szentmisére. A váradi püspökség különös figyelemmel kísérte a debreceni katolikus élet fejlődését. 1849 áprilisában a trónfosztó országgyűlésen részt vett Bémer László püspök is, aki magáévá tette a köztársasági eszmét, és a trónfosztás tényét az egyházmegyéjében kihirdette. Ezért megfosztották a püspöki széktől, vagyonától, és halálra, majd 20 évi várfogságra ítélték, ahol megvakult, megrokkant. Váradra soha nem térhetett vissza.

A katolikus hitéletnek mindig szerves része és minőségi mutatója volt a szegények gondozása. Többféle önkéntes szervezet előzte meg a mai Karitász

Történelem Ura!

Magasztalunk téged gondviselő jószágodért, mert városunk, országunk és egyházunk súlyos megpróbáltatásai után Debrecen katolikus élete 300 esztendő óta kegyelmedből „szentebbül megújult”.

Megváltó Krisztusunk!

Hálát adunk Neked, hogy szenvedésedben osztozva Feltámadásod erejét is tapasztalhatjuk. Szentéletű krisztushívők, papok és püspökök buzgó imája és áldozatos munkája nyomán 300 év alatt új katolikus templomok, iskolák és szociális intézmények létesültek, neved dicsőségére és minden ember javára.

Szentlélek Istenünk!

Köszönjük, hogy a lelki templomot is újjáépítet bennünk. Hálát adunk, hogy ajándékaiddal merítve Csáky Imre bíboros – az akadályokat bölcsen legyőzve – új lendületet adott városunk fejlődésének, és utat nyitott a katolikus megújulás számára. Hálát adunk II. János Pál pápa debreceni látogatásáért, és városunk katolikus püspöki székhelyé emeléséért. „Kegyelmedből emeltük föl fejünket!”

Szenháromság Istenünk,

segíts minket, hogy a katolikus emlékév során szereteted hiteles tanúi lehessünk!

Boldogasszony, Anyánk, Szent László király, Szent Anna Asszony, Szent II. János Pál, Istennek minden szentjei, védelmezzétek ügyünket! Amen.

katolikusemlekev.dnyem.hu

és a Máltai Szeretetszolgálatot. Emlékezetes szerepet játszott a Szent Anna-plébánia a romániai menekültek befogadásában.

A város életének katolikus szempontból legnagyobb eseménye II. János Pál pápa 1991. augusztus 18-i látogatása,

Csáky Imre bíboros nem tudhatta, hogy a templom, amit akkor épített, amikor a városban egyetlen katolikus sem élhetett, egykor püspöki székesegyház lesz, és a város vallásilag aktív lakosságának jelentős hányada lesz katolikus. A korábbi évszázadok sebei a keresztény

ökumenikus istentisztelete a Nagytemplomban. Ennek az egyháztörténelmi jelentőségű látogatásnak lett a következménye, hogy – Debrecen központtal – új egyházmegye jött létre az ország két északkeleti megyéjéből. A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye első püspökét, Bosák Nándort 1993. június 15-én szentelték a Szent Anna-templomban, amely ettől kezdve székesegyházzá vált.

Az utóbbi két évtizedben a templom kívül-belül megújult, főként Orosz Lőrinc prépost-plébános irányítása mellett. Új orgonáját 1993-ban szentelték. Oltárait, falfestményeit restaurálták, a padlóburkolatot kicserélték. Egyházművészeti kiállítás nyílt az emeleti helyiségekben, az altemplom pedig ismét (urna)temetkezési helyé vált.

egységmozgalomnak köszönhetően lassan begyógyulnak. Ennek az egységnek a további munkálása lehet Debrecen egyetemese (=katolikus) hivatása.

*Keresztesné Várhelyi Ilona dr.
az emlékév koordinátora
muzeológus*

További történelmi adalékok találhatóak: Zoltai Lajos, Balogh István, Módy György tanulmányaiban, valamint Kisházi-Kovács László: A debreceni Szent Anna plébánia története. Szent Gellért Egyházi Kiadó, 1995.

Hapák József—Várhelyi Ilona: Szentebbül megújult. Debrecen, 2010.

Jótekonysági adventi koncert

A 2015-ös debreceni katolikus emlékvé nyitórendezvényeként **Tokody Iлона Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas operaénekes jótekonysági estjén** vehettek részt az érdeklődők 2014. december 6-án a Szent Anna-székesegyházban.

Az est további fellépői: Muskát András operaénekes, a Voces Iuvenum Gyermekkar (Svetits katolikus általá-

nos iskola), Dobi Lászlóné karnagy, Dobos Mihály karnagy, zongorán kísért: dr. Váradi Judit zongoraművész.

A koncerten közreműködött még a debreceni Siketek és Nagyothallók Intézetének négy diákja: Reich Gergő, Reich János, Nemes Enikő és Suliman Patrik.

A hangverseny bevételét a szereplők az intézet javára ajánlották fel.

Wolafka Nándor, 1892–1906

Wolafka Nándor debreceni prépost-plébános korát megelőző ökumenizmusával, munkájával és személyiségével véglegesen megszilárdította a város római katolikus vallási életét.

Megalapította a Rózsafüzér Társulatot, a Jézus Szíve Társulatot, a Szent László Dalegyletet, valamint a Szent Vince és Szent Erzsébet Egyesületeket, melyek felekezeti különbség nélkül gondozták a szegényeket.

Az ő idejében épült fel a Svetits Intézet.

Nemcsak a bor vidámítja a szívet

(papi anekdoták Fodor József nagyváradai püspöki helynök kötetéből)

Wolafka és a cívisváros

Debrecen városi tanácsának mindig tagja volt a váradai káptalan kisprépostja, aki egyszersmind a debreceni plébános is volt. Amikor a fiatal Wolafka Nándor lett a plébános, és első alkalommal vett részt a tanácsban, egyik protestáns atyafi gúnyosan megkérdezte tőle: – Mit keres itt az ifjú Saul?

Wolafka sem volt rest, ugyancsak szentírási idézzettel válaszolt: – Atyjának elveszett szamarait! Ettől kezdve nagy tekintélye lett a tanácsban.

Jó befektetés

Wolafka Nándor debreceni prépost-plébános a debreceni rabbi leánya esküvőjére egy pompás evőeszközkészlettel kedveskedett. A helyi sajtó meglehetősen bő beszámolót közölt a főrabbi leányának esküvőjéről, s a nászajándékok során megemlítette Wolafka ajándékát is. A fejedelmi ajándék híre nagy örömet jelentet a zsidóság körében, annál inkább elrándult tőle a katolikusok szája, s az

egyik elégedetlen hívó meg is kérdezte Wolafkától:

– Ugyan, prépost úr, hogyan tudott egy zsidó leány esküvőjére ekkora értéket ajándékozni?

Wolafka csak ennyit felelt: – Várd ki a végét, fiam...

Három hét múlva városi közgyűlés volt, s a közgyűlés tárgysorozatának referálásánál a főjegyző jelentette: – Következő tárgysorozat: Wolafka Nándor prépost-plébános kérése, hogy a város a piarista főgimnázium számára évi 25 000 korona segélyt utalványozzon ki. A főjegyzői bejelentés meglepetést keltett, mivel azonban a debreceni városházán akkortájt még erősen szerepeltek a zsidó városatyák, ezek egyszerre intettek a cíviseknek, hogy a kérést meg kell szavazni, frissen emlékeztek ugyanis a főrabbi leányának küldött ajándékára. Wolafka kérését meg is szavazták, közgyűlés után aztán meg is jegyezte a nyugtalankodóknak:

– Ugye, megmondtam, hogy ki kell várni a végét? Jó befektetés volt ez...

Középkori formáját kapta vissza a zajtai templom

2012-ben középkori épületrészeket és freskót találtak a régészek a felújítás során a zajtai Szent György-templomban. Nemrég befejeződött az eredeti rajzok alapján kivitelezett helyreállítás.

Bosák Nándor és Schönberger Jenő püspökökkel ünnepelték október 12-én a templomszentelést.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Zajtán szentmisével ünnepelte a Szent György-templom megújulását a falu közössége. A szentmisét Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi megyés püspök mutatta be, a homíliát Schönberger Jenő szatmári római katolikus megyés püspök tartotta, a felújított épületet Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere adta át.

A történeti forrásokban már 1264-ben és 1341-ben említett templomot egykor az ősi Gutkeled nemzetség tagjai építették, majd a 16–17. század fordulóján a protestánsok tulajdonába került. A török időkben elnéptelenedett faluban és templomában 1671-ben Karl Strassoldo generális császári csapatai végeztek megsemmisítő rombolást.

Esterházy Károly egri püspök (1762–1799) szorgalmazta az újjáépítést. 1789-ben Josef Bitthausen német származású építész lerajzolta a romtemplomot, ami nagyban segítette a felújítást. A munkálatokat 1791 után kezdték meg, és 1819-ben fejezték be. Ekkor kapott barokk si-

sakot a templom, és falazták be a csúcsíves, rózsza- és tölcésablakokat, a kaput, az ülőfülkéket és a fali freskót.

1989–1990 között állagmegóvó felújítást végeztek a templomban. Falait mintegy háromméteres magasságig cementtel vakolták be, a padlóra is cementburkolat került, s ezzel szinte „megfojtották” az épületet, amely vizesedni kezdett. Ennek megszüntetése céljából végeztek szondázó jellegű feltárást, melynek során ritkaságszámba menő középkori, 14. századi részletek bukkantak elő – írja a Műemlékem.hu.

A 2010 és 2014 közötti munkálatok során rábukkantak a befalazott ablakokra, a templom kapujára és az ülőfülkékre is, továbbá egy hatszázéves freskóra, amely Szent Pétert ábrázolja, könyvvel a kezében.

A mintegy 90 millió forintból megvalósított helyreállításhoz miniszteri keretéből Balog Zoltán az emberi erőforrások minisztere is hozzájárult. A felújított templomot Bosák Nándor, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye, valamint Schönberger Jenő, a Szatmári Római Katolikus Egyházmegye püspöke szentelte fel – írja az MTI.

Forrás: Magyar Kurír

Hatvanhét gyermeket kereszteltek szeptember óta Egyeken

A közelmúltban Papp László plébános először 38, majd 29 óvodás, iskolás gyermeknek szolgáltatta ki a kereszttség szentségét. A lelkipásztor az iskolamisszió eredményének tartja a keresztelendők népes számát, akik között több testvér is van, sőt van olyan család, ahol egyszerre négy gyermek lett Isten gyermeke a kereszttség által.

A plébános elmondta, már a nyáron megszólították a szülőket, diákokat. Az egyeki Móra Ferenc Katolikus Általános Iskola és Óvoda két éve került a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye fenntartása alá. Ebben a tanévben Kirilla Pál, mint új igazgató nagy lendülettel kezdte el misszionálni az iskolához tartozó családokat. Az igazgató a nyár nagy részét azzal töltötte, hogy a leendő elsősk-

kel először az otthonukban találkozott. A közvetlen személyiségű iskolavezető már a tanévkezdés előtt jó kapcsolatot épített ki a szülőkkel, gyerekekkel, de a személyes példaadása, a szentmiséken való aktív részvétele is hatással van a szülőkre.

Az Egyház anya, s nemcsak azért, mert öléből a kereszttség szentségében mindig új nemzedék születik, hanem mert méhében, a szentélyben hordozza Jézust. Templomunk felújításakor a keresztelő kutat a hajóban kiemelt helyre tettük, mert az oltár után a keresztkút a templom legfontosabb liturgikus berendezési tárgya. Nem is tárgy, hanem az Egyház méhe, ahol egyedül léptünk be a hit és a kereszttség által az örök életbe, és egyedül fogadtuk be a Szentlelket. Ez a létezés és az élet alaptörvénye: elsősor-

ban és végtelenül minden más vonatkozászt megelőzve Istené vagyok. A kereszttségben kapott ajándék annyira felbecsülhetetlen, hogy az Egyház évről évre minden Krisztus-követő keresztényt meghív arra, amikor a húsvéti misztériumot ünnepeljük, hogy elmélkedjük át, fontoljuk meg, tudatosítsuk újra, mit jelent Isten gyermekének lenni, mit jelent az egy, szent, katolikus és apostoli Anyaszentegyházhoz tartozni.

Papp László plébános

Fotó: Deli Gábor

Harangszentelés a Jézus Szíve-templomban

(2014. november 16.)

Nemcsak a könyveknek, de a harangoknak is megvan a maguk sorsa. Példa erre a Jézus Szíve-templom eredeti, 278 kg-os, Szent Adalbert titulusú harangja is.

Amit az alkotó ember remekbe öntött, a romboló meg tudta semmisíteni. Aztán fordult a történelem kereke, és hét évtized után egy emberséges embernek újra megadatott valamennyire „kárpótolni” hívő népét a veszteségeikért. Hogy mire gondoltunk, álljon itt a jelzett napon felszentelt harang rövid története, majd az új harang felszentelésének bemutatása.

1938-ban Szent István halálának 900. évfordulóját ünnepelték, és fővárosunkban éppen a 34. Eucharisztikus Világkongresszus zajlott, amikor Debrecen csapókeri templomában (a „kisgyermek éveit élő” Jézus Szíve-templomban) harangot szenteltek Szent Adalbert nevére, egy özvegy elhunyt férjének végakaratóból. Egy, a Debrecen templomainak XX. századi történetét megíró könyv, dr. Kovács László műve idézi ennek a harangnak a feliratát: „Istennek dicsőségére és a világháborúban hősi halált halt fiamnak emlékére, megboldogult férje utolsó akarata szerint öntette a debreceni csapókeri

rom. kat. templom részére özv. Konkoly Gézáné, Szent István halálának 900 éves évfordulója és a Budapesten megtartott 34. Eucharisztikus Világkongresszus évében, az 1938-as évben.” A jelzett műből azt is megtudjuk, hogy a harangot a hősi halott domborműképe is díszítette, valamint megismerjük a felszentelő egyházi méltóság és az ünnepi szentmisén résztvevő más papok nevét is. (A fölszentelő Mellau Márton prelátus helynök volt, a szertartáson, illetve a szentmisén koncelebráló papok piarista atyák voltak.) A korabeli felszentelés pontos dátuma 1938, Kisboldogasszony napja volt.

És mi történt 2014. november 16-án?

Ismét harangot szenteltek a templomban, amely Szegedi Kálmán jelenlegi plébános kérésére a harang a folytonosság megtartása végett ismét a Szent Adalbert nevet kapta, hiszen az adományozó nem más, mint Konkoly Géza, az elhunyt első ajándékozó unokája. Így – mondhatni – a harang újraöntetéséről beszélhetünk. Az ajándékozónak

még – a harangöntő mester kedvességéből – megadatott, hogy a harang szavát halála előtt meghallhassa, de a szentelési szertartás előtt néhány nappal az Úr magához szólította őt. Így az ünnepi szentmise első harangkondulása szomorú feladatot (is) teljesített: „mortuos plango” – siratta az elhunytat és az egyházközség minden halottját. A harangot Gombos Miklós őrbottyáni harangöntő mester készítette, felszentelte: Bosák Nándor megyés püspök.

Ezúttal a harang derekára Jézus Szívének domborműve került, az átellenes oldalra pedig ez a felirat: „Ezt a harangot Konkoly Gézáné öntette 1938-ban, az I. világháborúban hősi halált halt Béla fia emlékére. A harang 1943-ban a II. világháború áldozata lett. Újjáöntette Konkoly Géza, az adományozó unokája 2014-ben.”

A szentmise végén versmondással közreműködött két diák, Grega Csaba és Mezősi Levente.

Bérces Mária Klára

„Merjünk nagyot álmodni!”

A mándoki hívek számára végre megvalósult a nagy álmuk, elkészült az új plébánia és közösségi ház, amelyet 2014. október 26-án megáldott és megszentelt Bosák Nándor püspök atya.

Már 1992-ben elkészült a terv és költségvetés egy új plébánia felépítésére. A 100 millió forintos beruházás azonban – különféle okok miatt – csak 2012. augusztus 24-én kezdődött el. Ezzel párhuzamosan folyt a különféle pályázatok beadása, amelyek közül három pályázaton sikerült anyagi támogatást nyerni az Emberi Erőforrások Minisztériumától.

A legnagyobb anyagi segítséget a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye nyújtotta. Ezúton is szeretnénk megkö-

szönni Bosák Nándor püspök atyának és az egyházmegyének az anyagi áldozatot, mert önerőből soha nem tudtuk volna felépíteni az új plébániát. A hívek adományából pedig a belső berendezést sikerült megvásárolnunk.

A korszerű plébánia, közösségi ház megfelel a XXI. század elvárásainak és a műemléki előírásoknak, hiszen a templom, és szemben a Forgách-kastély is műemlék. Nagy előrelépést jelent a régi plébániához viszonyítva az is, hogy van benne egy szép nagyterem, ahol már van lehetőség egy-egy előadás vagy közösségi összejövetel megtartására. Napkollektorok és levegőkazánok biztosítják az energiatakarékos energia felhasználást.

Mindnyájan örülünk az új épületnek, mert így új lehetőségek nyílnak meg az

egyházközség hívei számára, amelyek segítséget adnak a közösségi élet megélésére és a hitben való elmélyülésre. A Jóisten fizesse meg mindenki áldozatát, akik segítettek az álom megvalósulásában!

Bodnár Imre plébános

Az elődök útján haladva Napkoron

2014. október 23-án Bosák Nándor megyés püspök megáldotta a belülről megújult napkori római katolikus templomot, valamint felszentelte a templom új szembemiséző oltárát. Idén a templom külső felújítása is megtörtént.

Néhány évvel ezelőtt a 13. század közepén épült templomban freskómaradványokat tártak fel. A településen az 1700-as évek első felében pestis pusztított, melynek következtében csupán néhány ember maradt a faluban. A Kállai család svábokat akart betelepíteni Napkorra a Partiumból, de ők csak úgy voltak hajlandóak eljönni, ha van katolikus templom a településen. Ezért a földbirtokos 1761. április 11-én kelt dokumentumban visszaadta a reformáció idején a reformátusok tulajdonába került templomot a katolikusoknak.

Ezután megnövelték a templom belső terét, valamint 27,5 méter magas toronnyal toldották meg az épületet. Idők folyamán a templom kicsinek bizonyult, és 1948-ban, szemben az akkori egyházzellenes propagandával, a középkori

falakat kibontva, önerőből toldották az épülethez észak–dél irányban, így lett az alapterülete 477 m².

Az idők folyamán többször is felújították a templomot, és mostanra időszerűvé vált a korszerűsítése, megújítása a régészeti emlékek megóvása érdekében. Napkor az országot átszelő Mária-út mentén található, így sokan betérnek a templomba is, néhány percre megpihenni.

A külső felújítás, térburkolat elkészítését a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye, az Emberi Erőforrás Minisztériuma és az Önkormányzat támogatta, kiegészülve a hívek adományával és társadalmi munkájával.

A belső felújítás során – többek között – kivetítőrendszert alakítottunk ki, megtörtént a fűtéskorszerűsítés, az elektromos hálózat és a hangosítás felújítása. Restauráltattuk és visszahelyeztük az eredeti (1948-as) helyére a szentségi oltárt, mely 1902-ben készült Budapesten. A restaurálást Muka Attila Gábor csávolyi plébános (Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye) végezte, a hívek örö-

mére. A megújuló szentségi oltár alatt vörös gránitból dobogót, új ambórt és – szintén gránitból – szembemiséző oltárt is készítettünk, új berendezést kapott a templom, valamint ablakcsere is történt, 5 db impozáns ólomüveglablak (Szent II. János Pál pápa, Szent István király, Szent Imre, Árpád-házi Szent Erzsébet, Árpád-házi Szent Margit) is díszíti a templomot. A templomkertben lourdes-i barlangot alakítottunk ki az elmélyültebb imádkozás céljából. Mindezekre az anyagi forrást az egyházmegye, a hívek adománya és a sok társadalmi munka biztosította.

A hároméves munka mutatja, hogy a napkori emberek szívesen hoznak áldozatot az Isten dicsőségére. Ez az összefogás összekovácsolta az egyházközség híveit. Nagyrészt önerőből végeztük el a munkálatokat, nyomdokaiba lépve őseinknek, akiknek minden korban fontos volt az Isten háza.

Zubály Lajos plébános

Templommegáldás Dombrádon

Régi álma vált valóra a Dombrádi Római Katolikus Egyházközség híveinek, amikor 2014. november 16-án Bosák Nándor püspök úr megszentelte az újonnan épült templomtornyot és a megújított templomot.

2013-ban a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal pályázatából kapott 15 millió forintot templomfelújításra fordítottuk, amelyből a tető cseréppel történő átfedésére, ajtók, ablakok cseréjére, külső tatarozásra is jutott elegendő anyagi forrás. A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Püspöki Hivatala Bosák Nándor püspök atya engedélyével 8 millió forinttal támogatta a torony megépítését.

A fennmaradó rész a költségvetésből, saját megtakarításokból, a helyi önkormányzat, magánszemélyek és cégek, katolikus és református hívek adományaiból gyűlt össze. Ki-ki tehetségéhez, lehetőségeihez mérten segített: a „szegény asszony két fillérjéért” egészen a milliós összegig.

A templom felújítása során szükségessé vált a régi lambériás mennyezet elbontása és új gipszkartonos megoldás kialakítása, a belső világítás újragondolása is. Sikeresen megvalósítani a templomudvar rendezését is, járólapos burkolat elhelyezését a torony körül, valamint új kerítést is építettünk a templom és a plébánia között.

A felújított templomépület átadása alkalmából az ünnepi szentmisét – amelyen a környékbeli katolikus papokon kívül a helyi református lelkipásztorok is jelen voltak – Bosák Nándor, egyházmegyénk főpásztora mutatta be. A szentmisén Máté Csaba, a Dombrádon is szolgáló szabolcsveresmarti parochus ajándékával, egy új kehellyel misézett a püspök atya.

A szentmise bevezetéseként gyerekek köszöntötték a püspök atyát, majd három éneket adott elő a helyi Református Egyházközség Énekkara. Ezt követően Beregi Kiss Magdolna erre az alkalomra írott versét szavalta el.

A szentmise végén a püspök atya „Pro Communitate Christiana” – A keresztény közösségért – díjjal tüntette ki Kozmáné Kasza Veronika polgármestert és Ritli Jánosné dr. világi elnököt a közösség érdekében végzett munkájukért.

Dombrád városa újabb színfolttal gazdagodott a katolikus templom felújításával és toronnyal való bővítésével. Adja Isten, hogy növekedjék és erősödjék az ide járók közössége és hite.

Gyetkó László plébános

Zsinati Napot tartottak Debrecenben

Egyházmegyei Zsinati Napot tartottak 2014. november 29-én Debrecenben a Szent József Gimnázium és Szakközépiskola dísztermében „Közösségépítés a plébánián” címmel. A Zsinati Nap során felidéztek a 15 (1999) éve megtartott Egyházmegyei Zsinaton megfogalmazott irányelveket, értékelték az elért eredményeket, és további feladatokat fogalmaztak meg. Elsőként Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi püspök tartott előadást, ezt követően Hugyecz János gödöllői plébános civil munkatársaival egyházközi tapasztalataikról számoltak be.

Bosák Nándor megyés püspök az egyházmegye alapításának kezdetére, a terület adottságaira, plébániái struktúráltóságára, a megoldásra váró feladatokra és a jelen kihívásaira irányította a figyelmet. Kifejtette, hogy a zsinat az egyház életében egy sajátos alkalom arra, hogy a papok és a világi hívek együtt gondolkodjanak, tervezzenek a lelkipásztori feladatok ellátásában.

Az egyházmegye alapításakor a rendszerváltás időszakát éltük, amely az egész országot, a magyar egyházat is sajátos helyzet elé állította. A főpásztor emlékezett ennek az időszaknak egyik fontos eseményére, II. János Pál pápa 1991-es magyarországi látogatására, amely során a pápa felhívást intézett a magyar püspökökhöz: „a II. Vatikáni Zsinat után sok helyi egyházban tartottak egyházmegyei színódusokat. Ezeket

Isten egész népének, a papoknak, szerzeteseknek, a világi híveknek kellett megtartani, és megadott nekik a lehetőség, hogy együtt imádkozzanak. Itt az ideje, hogy a Ti országokban is elinduljanak a hasonló kezdeményezések.” A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye első zsinatán elindult ez a közös gondolkodás.

Az egyházmegye alapításakor a 250 000 katolikus hívővel rendelkező területen 80 pap látta el lelkipásztori munkáját. A zsinat egyik feladata az volt, hogy ennek az egyházmegyének a meglévő kedvezőtlen lelkipásztori struktúráján változtassanak, és ebből kiindulva határozzák meg a teendőket.

Fontos szempontként tekintettek az egyházmegyei identitás kialakítására. Az egyházmegye egyik jellemző sajátossága, hogy ezen a területen a katoli-

kusok kisebbségben élnek. A mintegy egymillió főt számláló lakosságból a katolikusok száma maximum 20-25%-ot, a görög katolikusok kb. 15%-ot, a református vallásúak mintegy 50%-ot tesznek ki, a többi réteg pedig nem tartozik egyik felekezethez sem. A településeinken egy katolikus papra 2-3 görög és 4-5 református lelkész jut. A felekezetek közötti összhang együttműködést kíván; ennek hiánya akadályt jelenthet. Az egészséges versenyszellem több munkát jelent, jobban össze kell tartani a papoknak és a híveknek.

A főpásztor ezután az országos problémaként is jelentkező paphiányt emelte ki. 20 évvel ezelőtt – a hívek arányát tekintve – ez az egyházmegye volt a legjobb helyzetben. Az elmúlt években annyi papszentelés volt, hogy nem fogyott a papi létszám. Az idei év volt az első, amikor a plébániák ellátásának érdekében két kisebb plébániát meg kellett szüntetni. Ennek oka, hogy ebben az évben több haláleset is történt. Az utóbbi években a kispaplétszám is csökkent. Ezért nagyon fontos a hivatásgondozás, utánpótlás-nevelés, az ifjúságnevelés. A főpásztor hozzátette, minden közösség annyi hivatást kap, amennyit ki tud magából termelni. A hit átadása az egyházközösségek feladata. Fontos szerepe van ebben a képviselő-testületnek, amely segítségére van a papnak az egyházközösség gazdasági feladataiban, valamint az akolitusok szolgálatának a liturgikus segítségben.

A közös gondolkodás iskolapéldáját mutatta be Hugyecz János, három település – összesen 10-12 000 hívőt szám-

Balról: Máté László,
Hugyecz János és Bazsik László

láló Gödöllő, Szada és Valkó – plébánosa civil munkatársaival, Máté Lászlóval és Bazsik Lászlóval.

Karmesterszerepben

János atya elmondta, a jó plébános olyan, mint a karmester a zenekarban, ismeri a hangszerek szerepét, hangterjedelmét, de nem kell neki mindegyiken játszania. A példa a karmester és a zenekar együttműködéséről szól Isten országának megélésében.

Ebből fakad egy fontos alapelv: a plébániának az élő Krisztusról kell tanúságot tenni. A gödöllői plébános két pápai dokumentumot említette, a Szent II. János Pál: *Millenio Ineunte* – Az új évezred kezdetén című apostoli levelét és Ferenc pápa *Evangelii Gaudium* kezdetű apostoli buzdítását, amelyek segítik őt a plébánosi feladatok megfogalmazásában.

Hozzátette, a dokumentumok világosan megfogalmazzák, hogy újra kell indulnunk Krisztustól, és a lelkipásztori tervezés középpontjában az életszentség kell, hogy álljon. A plébánia nem egy klub, egy szociológiai, vagy szimpátia alapján szerveződő közösség, hanem tagjait az Isten élő szava, igéje hívja ösz-

sze Krisztus asztala köré.

A képviselő-testülettel együtt kell keresni a feladatot, olyanná kell válni, mint Jézus, és ezt úgy kell megtenni, hogy próbálják elsajátítani Jézus gondolkodásmódját és cselekvésmódját az evangélium alapján.

A keresztény közösségnek az imádság és a közösség iskolájává kell lennie. Ez a kettő szorosan összefügg. Hugyecz János atya legfontosabb feladatának tartja, hogy imádkozni tanítsa az embereket, hogy mély, meghitt és bensőséges kapcsolatba kerüljenek Istennel, amitetteikben, cselekvéseikben mutatkozik meg. Sok olyan ember él a környezetünkben, akik látni szeretnék Jézust. Valamilyen módon bennük van a vágy, és nekünk kötelességünk az egész egyházközösségnek válaszolni az ő keresésükre úgy, ahogy erre nekik szükségük van. De ehhez először nekünk kell felfedeznünk Krisztus arcát.

Máté László és Bazsik László munkatársak a világiak szerepét mutatták be a pasztorális munkában. Elmondták, a munkatársak a plébános korlátlan bizalmát élvezik. Hosszú évek folyamatának eredményeként mára már az egész

irodavezetést, a szervezőmunkákat, a plébánia üzemeltetését a világiak végzik. Igazán aktív élő plébániai közösséget tudhatnak magukénak a 170 fős cserkészmozgalomtól kezdve a karitászcsoportig. Mint mondták, azért is fontos a világiak szerepe, hogy a plébános váltáskor ne keletkezzen törés az egyházközösség életében.

A Szentháromság-templomban mindenkit befogadnak. Mindannyian a plébániáért dolgoznak, a nagycsaládkhoz tartoznak. A jól kialakított plébánia egyszerre több csoportot is tud fogadni. Vasárnaponként más-más csoport a személyszolgálatos, ők felolvasnak, perselyeznek, szentségimádást vezetnek, folyosóügyeletet tartanak, ahol köszöntik a templomba érkező híveket. Néhány éve bevett gyakorlat ez, de ez a gesztus sok gyümölcsöt terem. Látják az új arcokat, azokat is, akik ritkán jönnek, velük beszélgetést kezdeményeznek. Fontos, hogy meghívó, befogadó szeretetet tapasztaljanak az oda érkezők.

A plébánia egy oázis kell, hogy legyen, ahol mindenki megtalálja a helyét.

Kovács Ágnes

Templomot tervezni megtiszteltetés

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyében nincsenek több száz éves patinás épületek, püspöki palota, mint ahogy máshol, mégis beszélhetünk említésre méltó épületekről, amelyekről a legszakavatottabb mestert, a 80. születésnapját ünneplő Haranghy Sándort, az egyházmegye építészt kérdezzük.

Az Egyházba „beleszülettem”. Foglalkozásomnál fogva pedig még a kommunista (kádári) időben sokszor felmerült az igény a személyes szakmai közreműködésekre, ismerve „hovartartozásomat”, s nemcsak a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye és benne a debreceni Szent Anna-egyházközségem részéről, hanem más egyházmegyékből is, sőt még a református, ill. görög katolikus egyház részéről is.

– Milyen stílusjegy jellemző az egyházmegye épületeire?

– Egyházmegyénk – elhelyezkedésénél fogva és így a történelmi zivatarok fő útjába kerülve – a pusztítások miatt sajnos nem rendelkezik oly sok és nagy jelentőségű, örökségvédelmet is élvező épületállománnyal, mint több más egyházmegye. A török megszállás előtti időből inkább kis falvak templomai maradtak fenn, s azok egy része is, a reformáció során, jelentős módosításokon – főleg késő barokk jegyekkel – esett át. Ennek ellenére, különösen a kommunizmust követően, több, igen értékes középkori kis templomot sikerült – régészeti kutatásokkal – építési korabelit megközelítő állapotba hozni, mint a nemrég újrászentelt zajtai templomot, mely visszanyerte az 18. századvégi barokkosító átalakítás előtti gótikus jellegét. Egyes kutatók ennek építési kezdetét – óvatosan fogalmazva – a 13. század közepére helyezik, míg befejezését a 14. századba.

Templomaink jelentős része a 18–19. században barokk, ill. késő barokk stílusjegyekkel épült, de a 20. században, az 1930-as években már Debrecenben is megjelent – a római iskola hatásaként – az olasz neoklasszicizmus novecento művészetéből kifejlődött Bauhaus-irányzat magyar változata. Ennek szép példája az 1936-ban, a Mikes Kelemen utcán épült Jézus Szíve-templom, de ide sorolhatjuk

a Faraktár utcai Szent István-templomot is. A Szent Anna-székesegyház városunk első műemléke és egyszersmind a magyarországi barokk stílusnak is igen kiváló építészeti alkotása.

– Mely épületek tervezése, felújítása kötődik az Ön nevéhez?

– Erre nem könnyű válaszolni. Ugyanis több mint 30 jelentős műemlék felújításában vettem részt tervezést megelőző szakértői vizsgálattal, és több mint 10 új egyházi létesítmény tervezésében, sok esetben azok lebonyolításával. A felújított templomok között 15 római katolikus, 2 görög katolikus, 2 református és 1 ortodox templom is volt. A templomokon túl emlékezetes az Esztergomi Kanonoksor műemlék épülettömb, és a debreceni Oroszországi Főkonzulátus épülete felújításának tervezése, lebonyolítása, Budapesten az Andrássy úti nagykövetségük világörökséghez tartozó (volt Károlyi-palota) épülete felújításának tervezése és lebonyolítása.

Egyik legkedvesebb munkám az államosításból fokozatosan visszakapott Svetits Intézet épületegyüttesének felújítása, az állami beruházásban épült volt Tóth Árpád Gimnáziumi saroképület arculatának átalakítása, hozzáillesztése a régi épület megjelenéséhez stb. Ugyanitt a Szent Kereszt-kápolna tervezése.

A kommunizmus utáni időből is sok szép feladat adódott, mint például a Nyíregyházi Lelkipásztori Központ építése statikus és szerkezettervezőként, a Hortobágyi Ökumenikus templom tervezése Rác Zoltánnal, a debreceni Szent Erzsébet Otthon, a debreceni Megtestesülés Plébánia épülete stb.

– Van-e különbség – az általános építészeti szabályok figyelembevételén túl – egy civil épület és egy templom épületének megtervezése között? Jelent-e többet a templom tervezése?

NÉVJEGY

HARANGHY SÁNDOR

építőmérnök, 1934. december 28-án született Hajdúszoboszlón, házaspár, 4 gyermek édesapja
1961-64 Budapesti Műszaki Egyetem (BME) Építőmérnöki Kar,
1974-80 BME Építőmérnöki Kar,
1957-65 Honvédelmi Minisztérium Beruházási Csoportfőnökség – tervező-beruházó,
1966-93 Debreceni Építésügyi Minőségellenőrző Intézet – szakértő-állomásvezető-helyettes,
1971-74 Ybl Miklós Műszaki Főiskola – óraadó tanár,
1993 igazságügyi mérnök szakértő

Szakértői Nívódíj három alkalommal, Hazáért Érdemkereszt, Gyimesfelsőlok díszpolgára Országos Egyházművészeti és Műemléki Tanács tagja Magyar Politikai Foglyok Országos Szövetségének tagja, Keresztény Értelmiségiek Szövetsége (KÉSZ) debreceni alapító tagja, Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye építésügyi tanácsadója, 1956-os Vitézi Lovagrend tagja, 2003 – Jeruzsálemi Szent Lázár Katonai és Kórházi Lovagrend tagja, 2014 – a Jeruzsálemi Szent Lázár Katonai és Kórházi Lovagrend Máltai Ágához tartozó Magyarországi Történelmi Szent Lázár katonai és Ispatólyos Lovagrend legmagasabb kitüntetése.

– Óriási a különbség. Minden építésznek nagy álma, hogy templomot tervezhessen. Egy templom építésében vagy fenntartásában, megóvásában közreműködni két kezünk munkájával és Teremtőnkől kapott tehetségünkkel a legnagyobb megtiszteltetés. Felemelő érzés olyan szent hajlékot építeni, felújítani, amely a csend, az imádság, a béke háza.

Én személy szerint 80. évemre – jutalmul – az október 12-i zajtai templom újrászentelése során kaptam a legnagyobb kegyet Teremtőtől, amikor is az újból szent helyé lett, gótikus jegyeit visszanyert csodálatos kis templomban elsőként ölelt magához drága Teremtőm a szentáldozás során.

– A gyimesiek büszkeségét, az egyedi alakú szép Szent Erzsébet Líceum épületet is Ön tervezte. Munkáját Gyimesfelsőlok díszpolgára címmel köszönték meg.

– Igen. Ez talán a legkedvesebb szakmai „gyermekem”, mert célját tekintve

olyan sebet gyógyít, melyet a trianoni amputálásnál szenvedett el nemzetünk.

Amikor megálmodtam e házat, harmonikus egység létrehozására törekedtem Erdély egyik legszebb táji környezetével, s a korábbi építészeti hagyományok tapintatos felhasználásával úgy, hogy fejezze ki az ott lakó nép lelkiségét, ötvözve az anyaországiak szeretet-éhségével, mely ott feltöltődésre talál. Olyan épületformát választottam, amely a táj építészeti hagyományaihoz igazodik, a felhasznált anyagfélések, a fa, a kő ugyancsak a táji értékeket emeli az építőművészet szférájába. Az épület minden irányú nyitottsága különlegesnek tűnhet, mert e ház senkinek sem fordít hátat, mindenkire egyformán tekint, mindenkit egyformán vár bármely irányból, bárhonnan is jön, hiszen aki e hajlékba betér, az a mindenségre tekint.

Az ebből az iskolából kikerülő gyermekek nemzetünk anyanyelvének ottani megőrzői és a magyarság jövőt építő és megtartó részei, akik soha nem fordítanak hátat sem az ott megerősödött hitüknek, sem anyanyelvüknek és nemzetségüknek, sem a szülőhelyüknek.

A csángókat sújtó szegénység miatt ezen iskola nélkül talán nem adatott volna meg, hogy közöttük kialakuljon egy értelmiségi réteg, akik szülőföldjükön szolgálják magyarságukat. 16 év alatt már az iskola tanári karának jelentős része onnan indult el, de van felszentelt pap, színész, mérnök stb.

– A 80. születésnapján az ember számot vet, visszatekint, értékel. A fiatalabb generáció ilyenkor felteszi a kérdést, mi a hosszú, sikeres élet titka?

– Semmi különös. Csupán úgy éltem és élek, hogy szüleim hagyatékának lehetőleg mindenkor megfeleljek. Vagyis szüleink mit tápláltak belénk? Minden helyzetben helyesen kell viselkedni! S hogyan éljünk? Úgy, hogy életcselekedeteinket mindenkor a krisztusi szeretet határozza meg, s életpéldám minden napomon, apró cselekedeteimben is legyen mindig tanúságtétel a keresztyén hit mellett.

– A visszatekintésből kiderül, hogy eddigi életének a szenvedés is része volt, hiszen 1956. nov. 4-én, mint hadifoglyot, a Szovjetunióba hurcolták.

– Nem vitás. Hiszen a teljes életünkhöz a szenvedés is hozzátartozik. Megpróbáltatások nélkül silány lenne az életünk, talán semminek sem tudnánk igazán örülni. A földi élettől ne várjunk teljességet és

zavartalanságot. A keresztyén ember mindig az örökkévalósághoz szabja a gondolatait és cselekedeteit. Nem keseredik el, ha a dolgok másképpen alakulnak, mint gondolta.

Az Isten nekem is bizonyára célirányos feladatokat szánt azzal, hogy 1956-ban Záhonyban egyedül engem hagyott életben a szovjet páncélosok támadása során, amikor a szorosan mellettem lévő öt társam holtan rogyott össze és én egyedül sértetlen maradtam a tovább folyó páncélos tüzésben. Ezután szovjet hadifogságba kerültem, de a Teremtőm szerencsésen hazasegített.

Akkor ott megerősödött bennem, hogy az Úrnak még szándékai vannak velem a földi életben.

Választott szakmámnál fogva tudtam azt, hogy a szegletkő az a kő, amely a legfontosabb saroknál illeszkedik be az épületbe, ott, ahol az építő az egész épületnek meg akarja vetni az alapját. Hitbéli ismeretemenl fogva pedig tudtam és tudom, hogy a szegletkő világunkban maga Krisztus, „Ő tartja össze az egész épületet, belőle nő ki az Úr temploma”, melynek így maga Jézus Krisztus a Szegletköve!

Kovács Ágnes

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Püspöki Hivatala

A püspöki hivatal Debrecen, Varga u. 2. szám alatti épülete 1892-ben épült katolikus fiúiskolának. Az államosítás – 1948 – után kollégiumként működött.

1993-ban Debrecen Város Önkormányzata visszaadta az egyháznak, a Debrecen-Nyíregyházi Római Katolikus Püspökség elhelyezésére.

Az erre a célra visszaadott épület lelakott, a rendszeres karbantartások és időszakos felújítások hiánya miatt lepusztult, majdnem bontásra érett állapotban volt. Az épületből szinte csak a főfalak és födémekek maradtak, bár azok egy részét is meg kellett erősíteni és átalakítani. A főhomlok-

zat új, szebb és korabeli arculatot kapott, erkéllyel és timpanonnal.

Az épület háromszintes. Az alsó szinten helyezkednek el az irodák: Bosák Nándor főpásztor, Fodor András, Felföldi László püspöki helynökök, Csordás Gábor püspöki titkár, dr. Krakomperger Zoltán irodaigazgató irodája, valamint a gazdasági, sajtó-, oktatási iroda, tárgyalóterem, konyha, ebédlőhelyiségek. Az első emeleten a főpásztor lakrésze található magánkápolnával, fogadóhelyiséggel. A 2. emeleti részen pedig vendégszobák, apartman lakrészek várják évente több alkalommal, főként ünnepek során az egyházmegye kispapjait, vendégeit.

Születésnap beszélgetés a 80 éves Leszkovszky Pál atyával

Leszkovszky Pál atya, domonkos szerzetes és orvos, 2010 óta szolgál a debreceni Szent László Domonkos Plébánián. Tavaly volt aranymisése, idén novemberben pedig 80. születésnapját ünnepelte. A most következő beszélgetésben visszatekint életére, hivatásának történetére.

Édesapám fő munkaterülete a freskófestés volt, elsősorban templomokat festett.

Ami a vallásosságot illeti, eleinte, mint ifjú művésztanár, osztotta a múlt század elején uralkodó nézetet, miszerint a vallásosság a nők dolga. Később azonban ez megváltozott. Amikor első-áldozó lettem, ő is a szentségekhez járult. Halála előtt úgy alakult, hogy én szolgáltathattam ki neki a bűnbánat és a betegek szentségét és áldoztathattam meg. A kórházban, ahol feküdt, influenzajárvány miatt látogatási tilalom volt érvényben, de engem mint orvoskollégát beengedtek. Ő volt az első, akit ezekkel a szentségekkel láttam el. Sőt, az Oltáriszentségben is őt részesítettem először, még az újmisémen, amelynek annyira titokban kellett történnie, hogy csak a családom volt jelen.

Édesapámnak munkájából adódóan sok pap barátja volt. Gyakran mondogatta nekik: „Ott fönny mi is azt csináljuk, mint ti, papok lent. A Jóistent tárjuk az emberek elé.“ „A művész feladata, hogy megtanítsa az embereket látni.“ Ez tényleg így van. A világ tele van szépséggel, de az ember elvész benne, s a művészek feladata az, hogy rámutassanak a lényegre. Már egy pár vonással megrajzolt vázlat is kiemeli azt, ami igazán fontos. Hasonlóképpen a pap is a fontosat meglátni tanítja az embereket.

Milyen kapcsolódási pontok voltak a szerzetesi hivatása és a polgári foglalkozása között?

A kutatói munkabeosztásomat és a szerzetesi teendőimet össze lehetett egyeztetni: mivel nem kellett ügyelnem, az estéim és a hétvégéim szabadok voltak. Papi munkám során néha óhatatlanul is az orvos szemével láttam: előfordult, hogy a gyóntatószékben különböző jelekből bizonyos betegségek meglétére következtettem a gyónóknál. Emellett orvosként köny-

nyebb volt a bejutásom a kórházakba beteget, haldoklót látogatni.

Mi adta az indítást a szerzetesi hivatáshoz és éppen a domonkos rendbe való belépéshez?

Már öt-hat éves koromban élt bennem a vágy, hogy Istent szolgáljam. Az nem volt számomra kérdés, hogy az Istennek szentelt élet a legszebb hivatás, csak az, hogy ezt mely szerzetesrendben tegyem. Eleinte a ciszterci és a ferences rend vonzott. A gimnázium első három évét, ami ma az általános iskola 5-7. osztályának felel meg, a cisztercieknél végeztem. (Utána államosították.) Ez a rend – Isten szolgálata mellett – komoly szellemi munkát ígért. Azonban a ferences egyszerűség, szegénység, Istennek való teljes önátadás is vonzott. Időközben pedig – a liturgia iránti érdeklődésem eredményeképpen – eljutottam a domonkosokhoz, hogy megtanuljak az ő ősi szertartásuk szerint is ministrálni. Bemutattak Mehrle Tamás atyának, aki teológiai tanár, emellett az újoncok és papnövendékek magisztere volt. Nem hí-

vott a rendbe, de utólag elárulta, hogy találkozásunk után magában rögtön Szent Tamásnak ajánlotta hivatásom ügyét. Elolvastván a rendről a tőle kapott ismereteket, egyre inkább úgy éreztem, hogy ez a nekem való hely. A domonkos rendben egyszerre kap hangsúlyt a liturgia, a szegénység (kolduló rend) és a szellemi igényesség. Nagy szerencsém volt, hogy még a szerzetesrendek 1950-es feloszlása előtti utolsó pillanatban találkozhattam a domonkosokkal. A szétszóratás után, 1953-ban Tamás atyától megtudtam, hogy a provinciális ügy döntött: mégis vesznek fel fiatalokat, hogy ki ne haljon a rend. Érettségi után teljes illegálisan léptem be, senkinek sem volt szabad tudnia róla. A családom is csak annyit tudott, hogy készülök a papi pályára. Teológiai tanulmányainkat a föld alatt folytattuk, mindig ott, ahol Tamás atya meg tudott jelenni, mert őt – mint volt szerzetest – kitiltották Budapestről. 1956-ban az országot is elhagyta, Svájcban lett teológiai tanár. Mivel közben az orvosi egyetemen is be voltam fogva,

nagyon elhúzódtak a teológiai tanulmányaim. Szigorló orvos koromban – immár újabb tanárok segítségével – ismét komolyabban nekivágtam a teológiának. Végül 1963-ban szenteltek pappá, 10 évvel a rendbe lépésem után.

A noviciátussal párhuzamosan tehát orvosi egyetemre is járt.

A rendi előljáróm fontosnak tartotta, hogy novíciusai szerezzenek valamilyen felsőfokú végzettséget, hogy legyen jogcímük létezni a társadalomban. Gimnáziumi osztályfőnököm erősen szorgalmazta, hogy orvosnak tanuljak. amikor elvégeztem az orvosi egyetemet, a provinciális atya azt mondta, hogy próbálgass valamilyen elméleti munkakörben elhelyezkedni. Így elkerülhetem egyrészt a műhibákat, másrészt a vállalhatatlan döntésekkel való szembe kerülést, például azt, hogy várandós anya betegsége miatt a terhesség megszakításának javallását kívánhatnák tőlem. A Chinoin gyár gyógyszerhatástani laboratóriumában kaptam állást, ott dolgoztam harminc évig, 1989-ig.

Emellett zajlott a szerzetesi élet? Voltak-e találkozások, bármilyen közösségi élet?

Sajnos, semmilyen összejövetelünk nem volt, kezdetben óvatosságból, de később sem. Ez olyan hiányosság volt, aminek a következményei megmutatkoztak a rend újraindulása után, például abban is, hogy nagyon gyér volt az utánpótlás.

Hogyan történt a domonkos rend újáalakulása 1989 után?

Lassan, lépésenként alakultunk újjá. Először a budapesti rendházba kerültem. Hivatalosan ehhez tartoztam már az illegalitás idején is. Kezdetben azonban nem laktam ott, mert a régi rendházat nem kaptuk vissza, csak az egykori plébániaépületet. Ott alakítottak ki lakószobákat a testvéreknek a padlás-térben. Amíg ez az átépítés elkészült, 1993-ig otthonról jártam be a rendházba naponta zsolozsmázni, szentmisére és gyóntatni. A budapesti rendház megszűnése után kerültem a helyette alapított szentendrei házba 2007-ben. Debrecenbe 2010 októberében jöttem, de már előtte is jártam itt egy-egy alkalommal kiségetni.

Otthon érzi magát ebben a városban?

Nagyon jó helyem van itt. Érkezésem után szerettem volna közösségbe

szervezni a katolikus orvosokat. Végül is az valósult meg belőle, hogy kb. havi-kéthavi rendszerességgel előadókat hívtunk a II. János Pál Intézetbe, hogy valamilyen szélesebb érdeklődésre számot tartó orvosi témáról beszéljenek. Ebben nagy segítségemre volt Kellermayer Miklós pécsi sejtkutató professzor, aki egyben az első előadást is tartotta. Járt nálunk Papp Lajos szívsebész és Csókay András idegsebész is.

Fordulatos élete során mikor érezte leginkább Isten gondviselését?

Ezen még nem is gondolkodtam el behatóbban. Az egyik ilyen alkalom mindenképpen a rendbe való belépésem volt. Pont, amikor érettségi után döntés előtt álltam, akkor határozott úgy a provinciális, hogy vesz fel novíciusokat. Olyan volt ez, mint a mesebeli hegyoldal, amely egyetlenegy éjszaka megnyílik, és a mese hőse beléphet Tündérorságba! Apró, kisebb jelentőségű mozzanatokban, persze nagyon sokszor éreztem a Gondviselés kezét. Az 50-es években a kihallgatások alkalmával például nem kerültem olyan helyzetbe, hogy be akartak volna szervezni. A provinciális atyánál tartott házkutatásnál ugyanis megtalálták a nevemet, és természetesen le kellett ellenőrizni, hogy ki vagyok. Szerencsére nem bizonyultam túl érdekesnek. A Gondviselés ajándéka, hogy megóvott kétséges kimenetelű próbatételektől. Szt. Teréz írja, hogy Jézus fölemel és karjában visz bennünket, megkímélve minket a

buktatóktól, veszélyektől. Én is tapasztaltam ezt életem során.

Isten áldását kérjük Pál atya további szolgálatára! Tartsa meg az Úr jó erőben, hogy példája, bölcsessége és tanításai váljanak még sokunk lelki épülésére!

Lieli Mariann

Pál atyát születése napján, Krisztus Király ünnepén az esti szentmise után köszöntötte a Szent László Plébánia közössége. A nemes alkalomra eljött Barna Máté OP vikárius provinciális atya is, aki a szentmise homíliájában Jézusnak a Jeruzsálembé felvivő útjáról beszélt, ami nem lehetett egyenes, sem földrajzi értelemben, sem a történelem ismeretében: lejtők, buktatók, göröngyök mindig voltak, de Ő mindig felfelé haladt, miközben lehajolt hozzánk, kicsinyekhez. Egy ember élete sem lehet nyílegyenes pálya az égiig, s Pál atya is ezt a göröngyös, de szüntelen felfelé tartó utat járta és járja élete során szolgálatban és alázatban. Pál atyát, aki Szűz Mária nagy tisztelője, egy ikonnal ajándékozta meg az egyházközség. A szentmise utáni agapén pedig Pál atya debreceni szolgálatát elevenítettük fel vetített képsorokkal, s meglepetésként egy, édesapja festményeiről készült összeállítást is megtekinthettek a jelenlévők. Budapestről származom, keresztény értelmiségi családból, hárman voltunk testvérek. Édesapám festőművész volt, az Iparművészeti Főiskola tanára, édesanyám ötvösművész.

Ma is vannak pogány keresztények

(Ferenc pápa homíliája)

„Vannak keresztények, akik előrehaladnak a hitben, és vannak keresztények, akik Krisztus keresztjének ellenségeiként viselkednek” – aktualizálta a pápa Szent Pál egykori figyelmeztetését a vatikáni Szent Márta-házban tartott egyik reggeli szentmise homíliájában.

Ferenc pápa a napi szentleckének, Szent Pál efezusi levelének üzenetéről elmélkedve elmondta: „Mindkét csoport az egyházban volt, együtt mentek szentmisére vasárnaponként, dicsérték az Urat, kereszténynek nevezték magukat.” Ezután a két csoport közötti különbséget mutatta be a Szentatya.

„A második csoport úgy viselkedett, mint Krisztus keresztjének ellensége! Krisztus keresztjének keresztény ellenségei! Ezek e világi keresztények, névleges keresztények. A nevük keresztény, de az életük pogány” – mutatott rá a pápa. „Másképpen szólva – tette hozzá a Szentatya – pogányok a kereszténység két ecsetvonásával, így bár kereszténynek tűnnek, valójában pogányok. Ma is sokan vannak! Nekünk is figyelmesnek kell lennünk, hogy ne csússzunk a pogány keresztények, a színleg keresztények útjára. A középszerűséghez, a középszerű kereszténységhez alkalmazkodás kísértése az ő pusztulásuk, mert a szív kihűl, langyossá válik. És az Úr a

langyosoknak kemény szót mond: »Mert langyos vagy, kiköplek.« Nagyon erős ez a szó! Mert Krisztus keresztjének ellenségei. Fölveszik a nevet, de nem követik a keresztény élet elvárásait.”

„Pál apostol beszél a keresztények hovatarozásáról, hazájáról” – folytatta a pápa. „A mi hazánk a mennyben van. A pogány keresztényeké a földön. Ők a világ polgárai, nem pedig a mennyországé. E világ polgárai! A vezetéknevük a világi! Őrizkedjetez tőlük!” – intett a pápa, majd magának is feltette a kérdést: „Van valami közöm ezekhez? Van bennem valami a világias magatartásból? Valami a pogányságból? Szeretek dicsekedni? Örömet találok a pénzben? Dölyfös, gőgös vagyok? Hol vannak a gyökereim? A mennyben, vagy a földön?” „A mi hazánk a mennyben van, onnan várjuk az Üdvözítönket, Urunk Jézus Krisztust. És ők? Az ő végső soruk a pusztulás lesz! Rosszul végzik ezek a színleg keresztények. De figyeljünk csak a végére: hova visz bennünket

ez a haza, ami a szívünkben van? Az e világi romlásba, Krisztus keresztjének a hazája pedig a vele való találkozásra” – figyelmeztetett az egyházfő. Ferenc pápa végül „a szívben rejlő jelekre” utalt, melyek „megmutatják, hogy az ember a világiasság felé csúszik: Ha te szereted és elfogadod a pénzt, a hiábavalóságot és a gőgöt, rossz útra lépsz. Ha ellenben törekszel az Istent szeretni és másokat szolgálni, ha szelíd vagy és alázatos, ha mások szolgálja vagy, akkor jó úton jársz. Ha a te személyi igazolványod jó, akkor az a menny. A másik éppen ezzel ellentétes. Olyan hovatarozás, mely a rossz felé visz téged. Jézus emiatt kérte annyira az Atyját, hogy mentse meg a tanítványait e világ szellemétől, attól a világiasságtól, mely a pusztulásba visz.”

Forrás és fotó: Vatikáni Rádió

Könyvajánló • Mustó Péter SJ: Megszereted, ami a tiéd

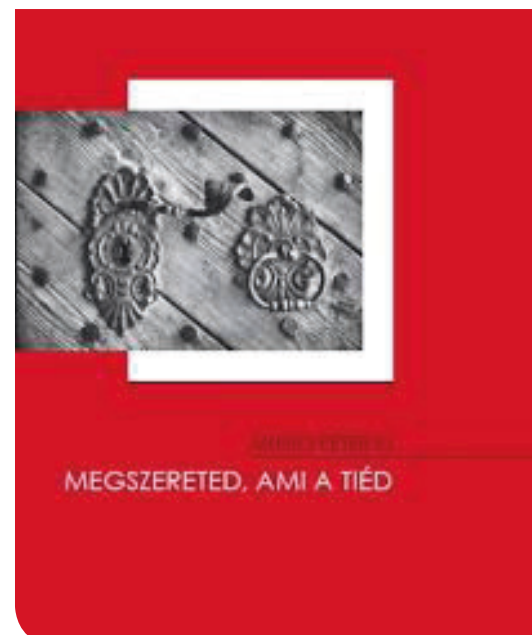
„Ha csak arra figyelsz, ami hiányzik, arra, hogy mi nincs, ami pedig lehetne, akkor nem látod annak értelmét, ami van. Pánik, üresség, menekülhetnék fog el. Félelem, hogy elszalasztod az életed. Amikor figyelmed arra fókuszál, hogy mi az, amit nem kapsz meg, amit elveszítettél, az megfoszt attól, hogy ott tudj lenni, ahol vagy. Persze, épp ott nem akarsz lenni! De ha nem vagy ott, ahol vagy, akkor elveszíted a kapcsolatot önmagaddal. Nem vagy kapcsolatban saját életeddel. Nem érzed, hogy élsz. Nem érzed, hogy az életnek íze van, legyen az keserű, üres, félelmetes. Eltűnik az életkedv. Az élni akarás. Ha csak a veszteségre nézel, nem veszed észre, milyen lehetőség van ott, ahonnan csak menekülnél. Mi nyílhat meg számodra. Milyen ajtó. Dönthetsz úgy is, hogy esélyt adsz arra, hogy valami

születhessen ott, ahol most még csak félelemre, értelmetlenségre, ürességre számíatsz. Nem zárod ki eleve, hogy kaphat értelmet. Hogy élet jöhet onnan is, ahonnan nem várod.

Lehet, hogy nem úgy, ahogy te akard. Abból nem születik élet, amire nem nézel rá. Ha rá tudsz nézni arra, ami van, akkor az újra talajt ad lábad alá, visszatálasz önmagadhoz. Ha rá mersz nézni arra, hogy tényleg ez az életed most, az nem nyugtat meg azonnal. Először megriaszt, elborzaszt, fájdalmat okoz.”

Mustó Péter SJ könyve kapható a debreceni Szent Anna Kegytárgy- és Könyvesboltban

4024 Debrecen, Szent Anna u. 19.
Tel.: 52/349-570

Examen, a szerető figyelmesség imája

A Szent Ignác-i examen a szerető figyelmesség imája. Kerete rendkívül egyszerű: napunk egy alkalmas időpontjában elcsendesedünk, és visszatekintünk az előző examen óta eltelt időre. Lényege a bennünk működő erők, belső megmozdulások mérlegelése, kiértékelése. Az examen gyakorlata azt szolgálja, hogy megérezzük, megtaláljuk Istent önmagunkban, teljes emberi személyiségünkkel odaforduljunk Istenhez.

Mi az, hogy examen?

A Szent Ignác-i examen – ahogy a latin eredetű szó sejteti is – egyfajta lelkiismeret-vizsgálat. Olyan folyamat, amelyben kifejeződik a jó és a rossz, az értékes és értéktelen elkülönül egymástól. Mégsem a múlton való rágódás, nem turkálás bűneink között, nem az önvád gyakorlása, hanem a valóságunk, Istenrel való kapcsolatunk hálás tudatosítása.

Szent Ignác legbecsesebb negyedórája

Ha Ignác napi imádságának lerövidítésére vagy akár teljes elhagyására kényszerült is, az examenről sosem mondott le. Egyszer megkérdezték tőle, vajon hogyan érintené a jezsuita rend feloszlásának híre. Azt válaszolta: a „negyedóra” után biztosan teljesen megnyugodna és visszanyerné lelki egyensúlyát. Pedig a rend megalapítása életének egyik legfőbb műve volt.

A gyakorlatban

Egy examen rendes körülmények között 15 percig tart, és jellegzetes időpontja az este. Szent Ignác a reggeli napindításnál és délben, ebéd környékén is ajánl egy-egy vissza- és előretekintést. Érdemes kikísérleteznünk, hogy melyek a számunkra alkalmas időpontok, mennyi időt szánunk a gyakorlatra, és milyen módon végezzük. (Támpontok, ötletek és részletesebb útmutatás az ajánlott olvasmányokból is nyerhetők.)

Tudatosítás és megkülönböztetés

Az examen gyakorlása abban segít, hogy megtanuljunk növekvő figyelemmel élni. Az eltelt időszak eseményeire úgy tekintünk vissza, mintha egy filmet néznénk. Nem akarjuk megváltoztatni és megmagyarázni azt, ami volt, egyszerűen szemléljük Isten sze-

retetének fényében. Az események és történések csak támpontok. Arra érdemes figyelni, mi az, ami hatott ránk, és hogyan érintette érzelmi életünket. Érzéseink, kedélyállapotunk, apró indulataink a mérvadóak. Ezeket a belső megmozdulásainkat érdemes aztán alaposan megvizsgálni, megkülönböztetni: melyek és hogyan vezettek Isten, a szeretet felé, és melyek az önzés, a szeretetlenség felé. A megkülönböztetés gyakorlásával kifejlődhet bennünk az egyre biztonságosabb ráérző képesség, amivel felismerhetjük saját életünkben a jó működését és a romboló tendenciákat. Csak a megkülönböztetés után fontolgatjuk cselekedeteinket: hogyan feleltünk ezekkel Isten vonzására.

Az examenről bővebben és részletesebben is olvashatsz például itt:

Willi Lambert SJ: Ignác legbecsebb negyedórája; Szent Gellért Kiadó

Tamás Barna SJ: Examen. A szerető figyelem imája; Korda Könyvkiadó

Az ima okostelefonon is elérhető!
<http://prayexamen.com>

Az az élet, ami ilyen is meg olyan is akar lenni, valójában semmilyen

Jézus egyértelmű döntést és elköteleződést vár tőlünk. Két úrnak nem lehet szolgálni, mert az félszívúséget jelent, Jézus pedig a teljes szívünket, teljes életünket kéri.

Laodicea városát a Kr.e. 3. században alapította II. Antiokhosz király és a feleségéről nevezte el Laodikeiának. A város Kr. e. 133-ban lett a Római Birodalom része, és rendkívüli gazdagságra tett szert. Híres volt az orvostudományáról és orvosi iskolájáról is, fejlett bankrendszerrel is rendelkezett, és az ókori világ egyik legnagyobb pénzügyi központjává vált. Sőt a laodiceaiak olyan gazdagok voltak, hogy saját vízvezeték-hálózatot építettek ki, hogy a mintegy 30 km-re levő hierapoliszi gyógyhatású hévizeket ők is élvezhessék. A vízvezeték meg is épült, de akkor derült ki, hogy mire a forró víz a hosszú vezetéken megérkezett Laodiceába, addigra langyossá vált. Fürdésre nem volt elég meleg, szomjoltásra viszont nem volt elég hideg a víz, így aki csak a szájába vette, undorral köpte ki.

„A laodiceai egyház angyalának ezt írta: Ezt mondja az Ámen, a hű és igaz tanú, Isten teremtésének kezdete. Ismerem tetteidet, hogy se hideg, se meleg nem vagy. Bár csak hideg volnál, vagy meleg! De mivel langyos vagy, se hideg, se meleg, kivetlek a számból. Azt mondd: Gazdag vagyok, dúsgazdag, nincs szükségem semmire. – Nem látod, hogy nyomorult vagy, szánamegérkezett Laodiceába, addigra langyossá vált. Fürdésre nem volt elég meleg, szomjoltásra viszont nem volt elég hideg a víz, így aki csak a szájába vette, undorral köpte ki.

A győztest magam mellé ültetem a trónra, ahogy én is győztem, és együtt ülök Atyámmal a trónon. (Levél a laodiceai egyháznak. Jel 3, 14-21)

„Bár csak hideg volnál, vagy forró! Így mivel langyos vagy, és sem forró, sem pedig hideg: kiköplek a számból” – mondja Jézus, de itt nem a laodiceai vizet jellemzi ezekkel a szavakkal, hanem a gyülekezet állapotát. Nagyon beszédes kép ez. Gondoljunk arra, amikor a nyári melegben megszomjazunk, és szomjunk oltására beülünk egy étterembe, ahol azonban csak langyos kólát, vagy langyos sört kapunk. A csalódott vendég ilyenkor undorral köpi ki a szájából a felszolgált italt.

Így érthetjük meg Jézus csalódottságát, megvetését, amikor az övéit langyosnak találja. Az az élet, ami ilyen is meg olyan is akar lenni, valójában semmilyen.

Jézus egyértelmű döntést és elköteleződést vár tőlünk. Két úrnak nem lehet szolgálni, mert az félszívúséget jelent, Jézus pedig a teljes szívünket, teljes életünket kéri.

K. Á.

Látogatóban Istennél

„...Nem az a gazdag, akinek a legtöbbje van, hanem az, akinek a legkevesebbre van szüksége.”

Álmomban látogatóban jártam Istennél. Bekopogtam, hogy beszélgetni szeretnék vele, ha van rám ideje. Az Úr elmosolyodott és így válaszolt:

– Az én időm végtelen, mindenre jut belőle. Mire vagy kíváncsi?

– Az érdekelne, mit tartasz a legfurcsábbnak az emberekben?

– Azt, hogy nem szeretnek gyerekek lenni, siettetik a felnőtté válást, majd visszavágyódnak a gyermekkorba. Azt, hogy akár az egészségüket is feláldozzák, hogy sok pénzük legyen, majd rengeteg pénzt költenek rá, hogy visszanyerjék egészségüket. Azt, hogy izgatottan lesik a jövőt, hogy megfélemeznek a jelenről, így aztán nemhogy a jövőt, de a jelent sem élik meg. Azt, hogy úgy élnek, mintha sose halnának meg, és úgy halnak meg, mintha sose éltek volna.

– Atyaként mit szeretnél, hogy gyerekeid mely tanulságokat jegyeznék meg?

– Tanulják meg, hogy senkiből nem lehet erővel kicsikarni a szeretetet. Hagyni kell, hogy szerethessenek. Nem az a legértékesebb, hogy mit szeretnénk az életben, hanem az, hogy kik állnak mellettünk. Tanulják meg, hogy nem célszerű másokhoz mérni magukat, saját magukhoz képest legyünk elbírálhatóak. Fogadják el, hogy nem az a gazdag, akinek a legtöbbje van, hanem az, akinek a legkevesebbre van szüksége. Tanulják meg, hogy csak néhány másodperc kell ahhoz, hogy mély sebet ejtsünk azokon, akiket szeretünk, ám sok-sok év kell ahhoz, hogy ezek begyógyuljanak. A megbocsátást a megbocsátás gyakorlásának útján kell megtanulni. El kell fogadni, hogy vannak olyanok, akik mélyen éreznek, de nem tanulták meg kimutatni érzelmeiket. Meg kell tanulni, hogy bármit lehet pénzen venni, csak boldogságot nem. Két ember nézheti ugyanazt a dolgot, és mégis két másféle dolgot látnak. Meg kell tanulni, hogy az az igazi barát, aki mindent tud rólunk, és mégis szeret. Nem mindig elég, ha mások megbocsátanak, meg kell bocsátanunk magunknak is.

Búcsúzásnál megköszöntem szavait, Ő pedig így válaszolt:

– Az emberek elfelejtik, mit mondtál, mit csináltál. De arra mindig emlékezni fognak, hogy érzéseket ébresztettél bennük.

Segítsünk, hogy üdvözülhessünk

A hívő ember egyik feladata a segítségnyújtás, ami a megszentelődésének egy fontos eleme.

A megszentelődés Isten parancsainak való engedelmességből áll. Egyik kirívó hiba, ha elmulasztjuk testvéreink testi szükségleteinek kielégítését. Erről beszél Jakab: „*Ha pedig egy testvér vagy nővér ruhátlan és szükségét szenved a mindennapi élelemben, valaki pedig közületek azt mondja neki: »Menj békében, melegedjél és lakjál jól!« – de nem adjátok meg neki, amire a testnek szüksége van, mit fog ez használni?»* (Jak 2,15-16).

De van egy másik terület is, ahol segítséget nyújthatunk a másoknak, ez pedig a lelki élet. Még a legtökéletesebb testvér is megbotol, kerül olyan helyzetbe, hogy egy másik testvérnek kell helyreigazítania vagy vigasztalnia, ahogy Szent Pál is int: „*Vigasztaljátok azért egymást, és építse egyik a másikat, ahogyan teszitek is.*” (1Thessz 5,11).

Az Úr a következő ígéretet tette: „*Íme, törd meg az éhezőnek kenyeredet, és a bujdosó szegényeket vidd be házádba! Ha mezítelent látsz, takard be, és testvéred előtt ne zárkózz el! Akkor majd előtör, mint a hajnal, világosságod, és sebed gyorsan beheged; színed előtt halad igazságod, és az Úr dicsősége zárja soraidat*” (Iz 58,7-8). Nem csodálatos-e ebben a tudatban szolgálni Urunkat? Nem mi segítünk Istennek, hanem Ő segít nekünk, bár nem érdemelnénk meg. A hívő tehát nem segít Istennek, hanem szolgálja.

Amikor segítünk a másoknak, akkor szeretettel tegyük, ne várva, hogy valamit adjon cserébe, vagy ne azzal a gondolattal, hogy ezért a cselekedetemért követelhetek valamit a mindenség Urától. A szeretet nem érdekből cselekszik, hanem a felebarát javát szolgálja. Karácsonyhoz közeledve gondolkodjunk el jobban azon, hogy hogyan segíthetünk. Lehet, hogy van olyan családtagunk, akinek adunk ajándékot, de vajon nem esne-e jobban neki, ha meglátogatnánk és elbeszélgetnénk vele? A segítségnyújtásból nemcsak a másoknak lesz haszna, hanem mi is épülünk belőle. De mi van akkor, ha nem akarunk segíteni, azaz nem foglalkozunk a megszentelődésünkkel? Egyfelől nem kapjuk meg azokat az áldásokat, amelyeket Isten ígért az Őt félőknek, másfelől nem vallhatjuk magunkat az Ő gyermekeinek. János így int: „*Ha valaki azt mondja: »Szeretem Istent«, és gyűlöli a maga testvérét, hazug az, mert aki nem szereti a maga testvérét, akit lát, hogyan szeretheti Istent, akit nem lát?*” (1Jn, 4,20). A segítségnyújtásnál legyünk alázatosak, és szeretetben munkálkodjunk. A hívő így a gyülekezet hasznára van, és az emberek hálát adnak Istennek a hívőkben elvégzett munkájáért.

Bognár Tibor

Adni jó, és kapni jó!

Adni jó, és kapni jó! Milyen nagy örömet jelent, ha egy leány udvarlójától egy szál virágot kap. Öröm a fiúnak és öröm a leánynak. Örül, aki adta, és örül, aki kapta. Örömük közös, mert szeretetet közvetít. Azt a szeretetet, amit Isten már a teremtésünkkel szívünkbe ültetett. Azzal, hogy Isten a maga képmására teremtette az embert, teremtett bennünket, szívünkben írta azt a vágyat, hogy keressük, mert látni akarjuk Őt, aki nem más, mint a szeretet. És ezt a szeretetet várjuk el embertársainktól, ezt a szeretetet szeretnénk közvetíteni körülöttünk élő közösségeinkhez is.

Persze, ez sokszor nem ilyen egyszerű. Sokszor érezhetjük, hogy a közösségeinkben sebeket kapunk, de ugyanakkor sebeinkre a gyógyítást is ott találjuk meg. Gondoljunk csak arra, hogy családi közösségünkben is mennyi olyan sebet kapunk, amit talán úgy érzünk, hogy nem azt érdemeltük. Néha a kiengesztelésnél nem elég, ha csak szavainkkal fejezzük ki a szeretetet. Adni kell „egy szál virágot.”

Régi emlékem között még most is elevenen él bennem, amikor néhány éven keresztül egy többgyermekes családnak szeretetsomaggal igyekeztem szebbé tenni a szeretet ünnepét.

Az egyik karácsony szentestéjén egy csomaggal a kezemben, magammal megelégedve, büszkén vittem el hozzájuk ajándékomat. Kicsiny házuk ajtaján belépve, mindenki körém sereglett. Nagy örömmel fogadták az ajándékot. Az apuka, becenevén Alánka, mentetőzve szólalt meg, hogy igazán nem kellett volna, hogy fáradjak, mert ők ezt nem tudják nekem viszonzni.

Ekkor – az apuka térdét átölelve – megszólalt a piros arcú, kócos hajú

gyermek: „Meghívhatom a bácsit karácsonyfát díszíteni?” Örömmel elfogadtam a meghívást. Beléptünk az ünnepi szobába. Ott dermesztő hideg fogadott, a szegényesen bebútorozott szoba közepén, kicsiny asztalon egy kis görbe fenyőfa állt türelmesen várakozva a karácsonyi díszítésre. De nem kellett sokáig várakoznia, mert a nagycsaláddal közösen munkához is láttunk. Delikátos papírból csillagokat vágtunk ki, és azokat akasztgattuk is a kis fenyőfára. Fenyőfánk egyre szebb lett. Talán már nem is volt olyan deformált. A szobában is mintha már melegebb lett volna. Közben jókat kacagtunk egy-egy furcsán kivágott csillagon. Ott megértettem az ünnep titkát. Azt hittem, hogy sok ajándékot adtam, de sokkal többet kaptam. Olyan ajándékot, amit ma is szívemben őrzök. Ott éreztem meg először, hogy adni jó, és kapni jó.

Ez az érzés táplál napjaimban is. Feladatomban érzem, hogy a rászoruló családoknak, gyermekeknek eljuttassam azokat az adományokat, amit az adományozók felajánlanak. A Debreceni Megtestesülés Plébánián működő kis csoporttal a „Csaba testvérrel a szeretet ösvényén” című programban ezen dolgozunk. Minden jellegű adományt (bútor, ruha, élelem, pénz, fizikai munka stb.) folyamatosan elfogadunk, és eljuttatjuk a rászoruló embereknek. Kérni nem kérünk, de aki szeretne adni, arra lehetőséget biztosítunk. De azt is köszönettel

vesszük, ha valaki jelzi számunkra a környezetében élő nehéz sorsú embereket, családokat. A Csaba testvér által gondozott gyermekeknek támogatásán túl nyitottak vagyunk a Karitással való együttműködésre, a Hajdú-Bihar megyei szegények megsegítésére is. Ezért is csatlakoztunk a Halápon a Gyermekekért Közhasznú Egyesület által szervezett Mikulás-napi programhoz is. De ugyanígy szeretnénk a gyermekvédelmi szakszolgálattal is együttműködést létrehozni, s ezen a téren már elindultak bizonyos lépések.

Nem könnyű ezen az ösvényen járni. Nincs közlekedési tábla, sokszor nem egyenes a talaj, talán sokszor kicsit meredeknek tűnik, de ezen a szeretetösvényen kell járni. Sokan kérdezik, hogy megéri? Igen, megéri. Feleséggel együtt munkálkodunk ebben a szolgálatban, és olyan közösségekkel vagyok körülvéve, akik segítenek ezen az ösvényen való haladásban (Megtestesülés-, Jézus Szíve-, Szent István-, Szent László-plébánia, a Svetits Óvoda, a Görög katolikus Gyermekvédelmi Központ lakóotthona). Sorolhatnám azoknak az embereknek, csoportoknak neveit is, akik segítenek. Így könnyű a célt elérni. Ahogy egy hideg, szegényes szobában meg lehet ízlelni a szeretet melegét, úgy egy ösvényen is meg lehet ezt élni. Aki úgy érzi, hogy ez az ösvény a szívén keresztül vezet, az csatlakozhat hozzánk. Mert „Adni jó, és kapni jó!”

„*Én hiába szeretem az utcám csendjében az utcagyerekeket! Nem arra van szüksége, hogy könnyes, szende szemembe nézzen, hanem, hogy legyen kenyér az asztalán, fedél a feje fölött, étel a tányérján, ceruza a kezében, takaró az ágyán, kapjon jó szót, simogatást.*”

Pécsi József akulitus
Megtestesülés Plébánia

Hajléktalanellátás egyházmegyénk területén

Korunk rendkívül sürgető és aktuális kérdése ez. Bár mindenki azt szeretné, hogy számuk csökkenjen – még jobb lenne, ha megszűnne a jelenség –, azonban szociális munkásként, hajléktalanok ellátásában eltöltött három és fél évem tapasztalata nem ez.

Debrecenben, hajléktalanellátó rendszerünkben jelenleg 1100 regisztrált személy szerepel. Ez nem azt jelenti, hogy ennyi ember tartózkodik életvitelszerűen az utcán. Egy részük elfogadja a tartós intézményi segítségnyújtás formáját. Ők azok, akik átmeneti szállókon, családok átmeneti otthonában élnek. Vannak, akiknek sikerül albérletbe menniük, és kikerülnek a rendszerből. A tapasztalat azonban az, hogy tartósan nem tudják fenntartani albérletüket, és visszakerülnek rendszerünkbe. A Szociális Törvény megfogalmazása szerint: „hajléktalan az, aki éjszakáit közterületen vagy nem lakás céljára szolgáló helyiségben tölti”. Ennek fényében kb. 500-550 emberről beszélhetünk. Közülük mintegy 200 fő, aki igénybe veszi az intézményi segítségnyújtás másik két formáját. Vagyis bemegy a nappali melegedőkbe és az éjjeli menedékhelyekre. A többiek határozottan elutasítják ezeket a lehetőségeket is. Ennek egyik oka, hogy nem tudnak és nem is akarnak alkalmazkodni másokhoz, illetve a házirendhez. Ők azok, akik azt mondják, hogy: „én szabad ember akarok maradni”. Másik részüknél a mindenki és minden iránt érzett bizalmatlanság van a háttérben. Sokan vannak, akik alkoholfüggőségük miatt inkább maradnak az utcán, mint hogy meleg helyen legyenek.

Hajdú-Bihar megyében három éjjeli menedékhely és négy nappali melegedő vehető igénybe, két menedékhely Debrecenben, egy pedig Derecskén. Debrecenben, a ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft. által fenntartott, és a Wesselényi utcán található, 50 férőhelyes. A krízisidőszakra, ami november 1-jétől április 30-ig terjedő időszak, további 12 fő helyezhető el. Másik éjjeli menedékhely, ugyanezen fenntartásban, a Dobozi utcai menedékhely, mely

egyben Egészségügyi Centrum is. Az elhelyezhető személyek száma 35 fő, melyből 15 fő lábadozó szobai elhelyezés. A krízisidőszakra további négy fő elhelyezése engedélyezett. A derecskei menedékhely a Semmelweis utcában van, a Derecskei Városi Jóléti Szolgálat működteti, és 14 férőhelyes. Várhatóan, december 1-jétől ideiglenesen megnyílik a Debreceni Nagytemplomi Református Egyházközség által működtetett 28 férőhelyes éjjeli menedékhely is a Péterfia utcán.

Nappali melegedők a következők: ReFoMix fenntartásában a **Dobozi utcai**, mely 75 fős.

Szent Anna-főplébánia, Szent Anna utca, 98 fő.

Ökumenikus segélyszervezet, Simonffy utca, 70 fő.

Debreceni Nagytemplomi Református Egyházközség, Péterfia utca, 75 fő.

Az utcai szociális munkát az Ökumenikus Segélyszervezet és a ReFoMix Nonprofit Közhasznú Kft két-két szolgálata végzi.

Debrecenben a segítségnyújtás egy másik formája, a Népkonyha is működik a DMJV jóvoltából. Hétfőtől péntekig 100 adag meleg ételt osztanak ki.

Az előzőekben említett intézményi segítségnyújtás igénybevételének feltétele a hat hónapnál nem régebbi tüdőszűrő és orvosi igazolás arról, hogy fertőző betegségben nem szenved a személy.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében két éjjeli menedékhely, három nappali melegedő, két utcai gondozó szolgálat, valamint népkonyha működik, melyek a következők:

– **Kistérségi Szociális és Pedagógiai Központ Éjjeli Menedékhelye**, Nyírbátor, Bocskai utca, 10 fő.

– **Oltalom Szeretetszolgálat Éjjeli Menedékhelye**, Nyíregyháza, Bokréta utca, 100 férőhely

– **Gondoskodó Szeretet Szociális Oktatási Szolgáltató Központ Nappali Melegedője**, Nagykálló, Széchenyi u., 10 fő.

– **Oltalom Szeretetszolgálat Nappali Melegedő**, Nyíregyháza, Rákóczi út, 150 fő.

– **Oltalom Szeretetszolgálat Szenvedélybetegek Nappali Intézményrészlege**, Nyíregyháza, Rákóczi út, 50 fő.

Az Oltalom Szeretetszolgálat által működtetett Népkonyhán naponta 150 adag meleg étel kerül kiosztásra. Az utcai szociális munkát pedig a Periféria Egyesület által működtetett két szolgálat látja el.

A már korábban említett krízisidőszakban mindkét megyében „Krízisautó-szolgálat” működik. Hajdú-Bihar megyében a ReFoMix, míg Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében a Periféria Egyesület által. Mindkét szolgálat megyei szintű.

Ha valaki közterületen tartózkodó és saját megítélése szerint segítségre szoruló hajléktalan személyt lát, akkor értesítse az éjjel-nappal hívható Diszpécser Szolgálatot (06-42-504-617), mely jelez az illetékes Krízisautó-szolgálatnak.

A számokat tekintve azt mondhatjuk, hogy a szolgáltatásokat igénybe vevőknek sincs elegendő hely. Azonban senkit sem küldünk el. Ez azt eredményezi, hogy túlszűfolttság van minden menedékhelyen.

A szociális szakemberek lehetőségeikhez mérten mindent elkövetnek, hogy javítsanak a hajléktalan személyek életkörülményein, de minden segítségre szükségünk van.

Hogyan segíthetünk?

A kérdés egyszerű, a válasz annál összetettebb. Sokszor gondoljuk azt, hogy segítettem, de valójában mégsem. Bizonyára sokaknak ismert a piros lámpánál, autók között kéregető hajléktalan látványa. Mielőtt pénzt adnánk nekik, gondoljunk arra, hogy nemcsak saját maguk, de mások testi épségét,

akár életét veszélyeztetik azzal, hogy ott kéregetnek. S azért vannak ott, mert kapnak. Ez a segítségnyújtás negatív példája. Mielőtt segítünk, gondoljuk végig, hogy mi lehet a következménye.

Pozitív példaként szeretnék megemlíteni egy közelmúltban történt esetet. Egy külföldön élő személy keresett meg minket azzal a szándékkal, hogy a téli időszakra felajánlja házáat olyan személynek, akinek lakhatása nem megoldott. Ilyen is van... Természetesen nem ez az elvárt segítségnyújtás. Mindenki csak annyit segítsen, amennyit a lehe-

tőségei megengednek. A szervezetek szívesen fogadnak meleg ruhát, takarót, tartós élelmiszert, gyümölcsöt, édességet. A két utóbbihoz rendkívül ritkán jutnak a hajléktalan személyek.

A szociális szakember egymaga kevés! Ahhoz, hogy ezeket az embereket bármilyen szinten vissza tudjuk integrálni a társadalomba, szükségünk van a többségi társadalom támogatására, és arra, hogy az egyén a felé nyúló segítő kezét elfogadja!

Vanyó Anikó

utcai szociális munkás

Mit adjak, amikor nekem sincs?

Az ókori görögök úgy tartották, hogy az embernek azért kell dolgoznia, hogy a keresetéből adjon annak, akinek nincsen. Hol tart ma az emberiség a profitorientált, individualista világban? Egyre távolabb önmagától, attól az embertől, amilyenek teremtve lett.

Kik vagyunk? Mivé lettünk? Az Egyház egyik legfontosabb feladata a szegények, a bajbajutottak segítése, szolgálata. Mindezt próbáljuk meg is tenni, adakozunk a templomban, alapítványokat támogatunk, megpróbálunk sok mindent megtenni az utcán kéregető, hajléktalan emberekért is.

A testvéri közösségnek egyik kifejeződése: a karitatív munka, az ajándékozás, a közelség vállalása a kirekesztettekkel, a szegényekkel, az egyedülállókkal, a betegekkel, az idegenekkel, a válságban lévő családokkal, annak tudatában, amit az Úr mondott: „Nagyobb boldogság adni, mint kapni” (ApCsel 20,35). Ez az anyagi javak, a társaság, a szeretet és az irgalmasság odaajándékozását jelenti.

Amikor nem marad semmi

Egy közeli ismerősöm egy igazságtalan fordulat következtében elveszítette családi házáat. A baj jogi útra terelődött, és per alatt ki kellett költözniük a házból. Ismerősöm a gyermekével együtt egy jó szándékú család házában húzta meg magát. Az átmeneti hajlékban immár több éve élnek, mivel a pereskedés hosszú évekig tartott. Bizakodóak voltak, ezért harcoltak a jogaikért, mígnem 14 év után

elveszítették a szülői házukat. Az ismerősömnél közben a munkahelye is megszűnt, így fizetést sem kapott. Kétségbeesve hívott fel, hogy mindene odaveszett, a legnagyobb vesztesége pedig a remény. Együtt éreztem vele, mert ismerem ezt az állapotot.

Hogyan segítsék, amikor nekem sincs?

A közelmúltban történt, hogy váratlan „bevételre” tettem szert, amire nem számítottam. Csak néhány tízezer forintról volt szó. Megörültem, hisz sok helye lett volna. Gondolatban már el is költöttem és elég sem volt a fontosabb kiadásokra.

Azokban a napokban értesültem az ismerősöm nehéz helyzetéről. Egyik reggel imádkoztam érte, és nagyon szerettem volna rajta segíteni. Tudtam, hogy nincs, amiből adhatnék, mégis több van, mint neki, hiszen van hol élnem, és van fizetésem. Kértem az Istent, mutassa meg, mit tehetnék érte. Ahogy befejeztem az imát, pár percen belül SMS-t kaptam a banktól, hogy átutalták a „talált” pénzt. Tudtam, hogy ezt kell odaadnom neki.

A lemondás erről a pénzről nem ment könnyen. Nagyon csábító volt, hogy magunkra költünk és erős lelkiismeret-furdalás kínozta a gyerekeimmel szemben is. Dolgoznom kellett magamon, hogy szabadon le tudjak mondani arról az összegről, még akkor is, ha utána nehézségeim támadnak a számlák kifizetésével. Próbáltam szabadabbá válni ettől az érzés-

től, mígnem sikerült örülnöm, örömmel odaadnom. Ha lett volna fölöslegem, biztos könnyen megy, de így nagyon nehéz volt. Még az is kérdésessé vált előttem, hogy jól cselekedtem-e. Csak arra gondoltam, hogy nem számítottam erre a pénzre, és úgy veszem, mintha nem is kaptam volna. Egyszerűen csak továbbadtam. Ha nem jött volna ez a pénz, akkor is túléltek volna a hónapot, mint ahogy eddig is nagy nehezen sikerült.

Még aznap C. S. Lewis: Keresztény vagyok című könyve került a kezembe, amelyben az állt, hogy az az igazi keresztény, aki akkor is segít a bajba jutott embertársán, ha a saját egzisztenciáját teszi kockára. Ez volt a válasz arra a kísértésre, amikor egy pillanatra elbizonytalanodtam.

Általában az ember csak a fölöslegéből adakozik. Mivel mindig vannak pl. kifizetésre váró számlák, ezért a válság nekem is nehéz. De ez is, mint minden, relatív. A kiindulópont mindig az legyen, akinek semmije sincs, és rögtön látjuk, hogy milyen gazdagok vagyunk. Mert nem az a gazdag, akinek sok van, hanem az, akinek a legkevesebbre van szüksége.

GE

„Te megállnál segíteni?”

„Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele a közösségi szolgálat végzésének igazolása, melyet először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.” (Nkt. 4.§ (13.) 6.§ (4.) 97.§ 2.) Akik ettől az időponttól készülnek érettségi vizsgára, jelenleg a 9. évfolyamon tanulnak a középiskolákban, rájuk vonatkozik a törvény: 50 óra közösségi szolgálat teljesítése.

Mit jelent? A „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.” (Nkt. Értelmező rendelkezés 4.§ (13.) bekezdés)

Miért lehet ez jó? 2012. április 24-én Budapest belvárosában az UNICEF akciójaként vizsgálatot végeztek, az eredmény döbbenetes lett: 1000 emberből két óra alatt mindössze 6 segítene egy magára hagyott csecsemőn. Te megállnál segíteni? – joggal merül fel a kérdés mindenkiben, és valóban, gondoljuk végig, megállnánk-e segíteni bárkinek, aki rászorul?

Miért jó és hasznos? Felmérések és vizsgálatok igazolják, hogy tendenciáját tekintve is nő a társadalmi bizalmatlan-

ság az emberekben egymás iránt (közel 70%); nem bíznak egymásban (a megkérdezettek 70%-a), és nem törődnek egymás életével, sorsával (a megkérdezettek 80%-a). A közösségi szolgálat azt jelenti, hogy a fiatalok megoldanak egy helyi problémát, értéket teremtenek, és közben tanulnak önmagukról, a társadalomról, a felelősségvállalásról. Az iskolai közösségi szolgálat pedig egy szervezett keretek között (osztály, csoport, szakkör, diákönkormányzat) végzett tevékenység, amely a helyi közösség érdekeit szolgálja.

Miért végezzenek a diákok közösségi szolgálatot? Hiszen így saját élményeken, tapasztalatokon keresztül tanulnak; fejlődnek kompetenciáik: felelősségtudat és felelősségvállalás; emberség és segítségnyújtás; önismeret, kommunikációs képesség, szociális érzékenység, elfogadás; problémamegoldó képesség; kreativitás, önbizalom, pályaorientáció.

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye középiskoláinak tanulóinak rendszeresen végeznek közösségi szolgálatot: járnak idős, beteg emberekhez, akiknek segítenek az otthonukban; a gondozóotthonban lakók mindig nagy szeretettel fogadják őket, az általuk készített műsороkat, kedves ajándékaikat; rendszeresen részt vesznek a Magyar Vöröskereszt és

a Máltai Szeretetszolgálat gyűjtéseiben; foglalkoznak a hajléktalanokkal, akiknek elmondott sorsa mély együttérzést vált ki bennük. A segítséget kaptak hála-lája, a belőlük áradó szeretet, ragaszkodás a szeretetszolgálatot teljesítő diákok lelkét gazdagítja. Egy lépés, egy mosoly, egy jól teljesített feladat pedig szárnyakat ad a sérült gyermekeknek, és milyen csoda, ha ebben szeretet-segítséggel fordulhatnak feléjük a középiskolások.

Mit tapasztaltunk? Az elvégzett 50 óra közösségi szolgálat sokat változtatott diákjaink hozzáállásán, növelte szociális kompetenciájukat és segítette személyiségfejlődésüket. Lélekemelő titkok részeseivé váltak a közös együtt-létek alkalmával, amelynek megtapasztalása minden jogszabálynál, előadásánál és tájékoztatásnál valóságosabban tapintható. A diákok szülei együttműködően, segítőkészen álltak hozzá a közösségi szolgálat tevékenységéhez. Így, együtt, könnyebb!

„Úgy nem lehet szeretni, hogy nem érezzük át a másik ember örömét és bánatát. Úgy nem lehet szeretni, hogy nem fedezzük fel a közös pontokat azokkal, akik első pillantásra annyira másoknak tűnnek, mint mi.” (Lutz Van Dijk)

Molnár Katalin

195 tonna tartós élelmiszert gyűjtött a Magyar Élelmiszerbank Egyesület

40 százalékkal több adomány gyűlt össze, mint tavaly

Eredményesen zárult a Magyar Élelmiszerbank Egyesület országsszerte közel 140 városban – köztük egyházmegyénkben is – 257 helyszínen zajló tartósélelmiszer-gyűjtése.

A kétnapos akció során összesen mintegy 195 tonna tartós élelmiszert gyűjtött 3500 önkéntes, ez a szám pedig 55 tonnával meghaladja a 2013-as értéket. Az akció fontosságát hazai hírességek is felismerték, így Jakupcsek Gabriella, Nagy Ervin, Péterfy Bori, Somogyi Zoltán, Szalóki Ági és Szekeres Nóra is hozzájárult a CIB Bank főtámogatásával megvalósult kezdeményezés sikeréhez.

Az adományokból az Élelmiszerbank közel 30 000 csomagot állít össze, amelyeket – karitatív szervezetek közreműködésével – még karácsony előtt eljuttat a rászoruló családoknak.

További információ és a gyűjtés áruháza elérése az alábbi oldalon:

http://www.elelmiszerbank.hu/hu/projektjeink/karacsonyi_adomanygyujtes.html

Az Élelmiszerbank 2005 óta, működésének 9 éve alatt, folyamatosan növeli az évente megmentett élelmiszerfeleslegek mennyiségét. Az Egyesület gyártóktól, kereskedelmi hálózatoktól gyűjti be a felajánlott élelmiszerfelesleget, melyek között vannak közeli lejáratú ter-

mékek, csomagolási hibás termékek, de akár szezonálisan már nem eladható, kiváló minőségű élelmiszerek is. Az Élelmiszerbank közel 300 000 nélkülözöt lát el 220 partnerszervezetén keresztül. 2005-ös megalakulása óta 33 000 tonna élelmiszert osztott ki közel 13 milliárd forint értékben.

Sczígel Andrea
külső kapcsolatok igazgató

Magyar Élelmiszerbank Egyesület
1172 Budapest, Lokátor u. 3.
mobil +36 30 619 9940
tel/fax +36 1 261 3991
sczigel.andrea@elelmiszerbank.hu

Debreceni Mikulás a csángó magyar gyerekeknél

A debreceni székhelyű Sziklára Épített Ház Alapítvány képviselői az idén is útra keltek ajándékkal teli autójukkal a gyimesfelsőlaki Szent Erzsébet Iskolaközpontba, hogy minden diákot és munkatársat megajándékozhasanak. Összesen 440 csomagot készítettek, ezenfelül 10 diák ösztöndíjat is kapott az alapítványtól a tanulmányaik folytatásához, valamint négy dolgozót külön jutalomban részesítettek. Ezenkívül három külterületi kisiskola ovis és alsós csoportjaiban osztottak csomagokat.

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége debreceni csoportjának 20 évvel ezelőtti pünkösdi csíksomlyói zárandoklata során született meg az alapítvány gondolata főtisztelendő Fodor András atya, az alapítvány kuratóriumának elnöke és dr. Keresztesné Várhelyi Ilona alapító kezdeményezésével, látván, hogy az ottani emberek nagyon magukra hagyottaknak érzik magukat, és alig van kapcsolatuk az anyaországgal. Sokan a Sziklára Épített Ház Alapítvány megvalósulása során, vagy azt követően ismerték és szerették meg ezt a vidéket. Az alapítvány immár 20 éve szolgálja a csángó magyarok ügyét. Gyimesfelsőlakon felépült a Szent

Erzsébet Líceum, az első magyar tan nyelvű csángó középiskola és kollégium, mely óriási lehetőséget biztosít a magyar nyelv feledésbe merülésének visszafordítására, az emberi, kulturális, vallási értékek még szélesebb körben történő megismertetésére. Az iskola létrejöttében és működtetésében történelminek nevezhető szerepet vállalt Berszán Lajos, a község akkori plébánosa. Évről évre egyre több gyerek végzi el a gimnáziumot, és kap második otthonot a Sziklára Épített Házban.

Az alapítvány továbbra is segíti a Sziklára Épített Ház fenntartását. Diák- és tanári ösztöndíjakkal az oktatás-nevelés

értékeit ismerik el, ösztönözni kívánják gyimesfelsőlaki és debreceni családok, civil szervezetek személyes kapcsolatait és közös programjait.

A Sziklára Épített Ház Alapítvány

levelezési címe:

Debrecen, 4002. Pf. 230.

Bankszámla:

Inter-Európa Bank RT. Debrecen

Számlaszáma:

11100609-19128850-10000001

Az adó 1%-a felajánlható a 19128850-1-09 adószámom.

Öröm-Hír

Filmajánló • A jövő kezdete

Színes, magyarul beszélő, amerikai filmdráma, 118 perc, 2000

Az iskolába érkező új tanár társadalomismeret-órán nem túl egyszerű házi feladattal lepi meg diákjait: váltsák meg a világot. Aki jó jegyet akar év végén, az tesz valamit, amitől jobbá válnak a dolgok. Ez persze csak vicc. De Trevor komolyan veszi. Fantasztikus tervet eszel ki, amely, ha beválik, fokozatosan tényleg mindent átalakíthat. Csupán három emberen kell segítenie hozzá, és meg kell ígertetnie velük, hogy köszönetképpen ők is segítenek három-három másik rászorulón.

Ha jobbá akarjuk tenni a világunkat, először is magunkon kell kezdeni a változtatást.

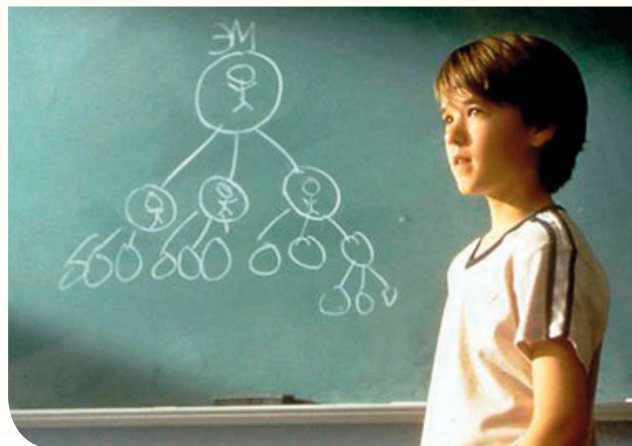
Magunkban kell meghozni az elhatározásokat, döntéseket, melyek a szükséges pro és kontra információk megszerzése, egybevetése és kiértékelése után szülehetnek csak meg.

Ha magunk meggyőződünk valamely dolog helyességéről és szükségességéről, akkor hiszünk is benne, s ha a hitünk megvan, akkor a kitartásunk is megvan. Ezután következhet csak mások meggyőzése és a tettek ideje.

Elkezdeni valami jót és mások számára hasznosat a saját feladatunk. A magunk jobbítása az első lépés a mások, a környezetünk és a világ jobbítása felé.

A jövő kezdete című film pontosan erről az elhatározásról, a hitről, annak megingathatatlanságáról szól. És még valamiről.

Mert bár nem vagyunk egyformák, mégis vannak közös értékeink. A hangsúly pedig ezen van. A legtöbb ember legbelül vágyik arra, hogy jó legyen, hogy jót tegyen. De sokan ezt még ma-

gukban sem ismerik fel. A film épp ezért arról is szól, hogy a jó példa, a jó tett megállíthatatlanul életre kel és terjed. A meghozott áldozatok pedig nem gyengítik, épp ellenkezőleg erősítik, értékesebbé teszik.

E filmtől függetlenül is elmondhatjuk, ne féljünk jót cselekedni, higgyünk magunkban, és higgyünk az arra méltóknak.

59+1 évet ünnepelt a nyírbátori katolikus gimnázium

„Iskolának búcsút sosem mondtam” címmel, ünnepi műsorral köszöntötték a 60. születésnapját ünneplő nyírbátori Báthory István Katolikus Gimnázium és Szakközépiskolát az iskola tanárai, diákjai 2014. október 17-én.

Keszthelyi Zoltán költő gondolatát: „Iskolának búcsút sosem mondtam” tizenhat tanár is igazolja, hiszen az iskola volt diákjai tanárként tértek vissza az iskola falai közé. Ők külön köszöntötték az iskolát a jubileumi ünnepen.

Az ünnepségen részt vettek Bosák Nándor püspök atya, a történelmi egyházak helyi képviselői, az iskola korábbi igazgatói, nyugdíjas pedagógusai, volt diákjai is.

A Báthory-gimnázium életében az 59 év a múltat jelenti, az 1 év pedig a jövőt. Egy évvel ezelőtt vette át az iskolát a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye, és ezzel olyan szellemiségű nevelés kezdődött meg az iskolában, amely háttérét a kereszténység adja meg, és az az életpaszta, amely az évszázadok során kialakult.

Rác Tiborné, az iskola igazgatója ün-

nepi beszédében visszatekintett az iskola múltjára. A múltidézészt Wass Albert művében megjelenő kőrisháoz hasonlította, mely minden évben megmérte a földet, amit a gyökereivel átölelve tartott, majd megmérte magát, hogy az évek hosszú során át mit gyűjtött évgyűrii közé, mennyi vihart és mennyi fagyos éjszakát, mennyi napsugarat, mennyi madárdalt és virágillatot. „És végül megmérte feje fölött a magasságos eget, amit csak képes volt belátni, s ami örökké mozdulatlanul örködött fölötte, mint egy gazdag, jóságos apa.”

Az igazgatónő elmondta, az iskola közössége is számvetést készít a 60 évről, a sikerekről, a magukkal hozott örökségről. Majd bemutatta azokat a mérföldköveket, amelyek új irányt mutattak az intézmény életében

A nyírbátori gimnázium 1954-ben reál és humán osztály indításával kezdte meg működését. Fialatos lendülete korán megmutatkozott az iskola életében. A gimnáziumi oktatás mellett 20 éven keresztül a cipőipari szakközép-iskolai képzés is

színesítette a kínálatot. A '80-as években – az ének-zene tagozat bevezetésével – a nyírbátori zenei napok rendezvényeinek és a zenei kultúra fejlesztésének részesévé válhatott az intézmény. 1992-ben új típusú képzési forma, a nyolcosztályos gimnázium indítása mellett döntöttek. 2000-ben visszatért a szakképzés az épület falai közé immár megújult formában, vendéglátás-idegenforgalom szakterületen, melynek folytatásaként megjelent az érettségi utáni szakképzés. A nappali tagozat mellett kezdetektől fogva működött a levelező tagozat, ahol felnőttképzéssel foglalkoztak. 2013-tól pedig egyházi fenntartásúvá vált az iskola.

A jubileumi ünnepnapon az iskola közössége a régi, Édesanyák úti gimnáziumi épületet és a 45 éves évfordulón elhelyezett emléktáblát megkoszorúzta, valamint megtartották az iskola védőszentjének Szent Istvánnak tiszteletére rendezett megemlékezésüket is.

Sajtóiroda

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Sík Sándor egyházmegyei szavaló- és rajzverseny Debrecenben

A 125 éve született Sík Sándor pap-költőre szavaló- és rajzversenyyel emlékeztek a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye diákjai 2014. október 21-én, a debreceni Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégiumban.

Az egyházmegyei katolikus iskolák diákjai a szavalóverseny döntőjébe három korcsoportból jutottak be egy előzetes megmérettetés után. A szavalóversenyen egy-egy kötelező és szabadon választott verset adtak elő a diákok.

Dr. Kelemen Erzsébet, a debreceni Szent József Gimnázium tanára, a zsűri elnöke elmondta, a mai nemzedék keveset tud Sík Sándorról, aki azok közé a kevésbé ismert költők közé tartozik, akik kiszorultak az irodalmi kánonból. Ezért is tartották fontosnak születés-

nek évfordulóját ily módon megünnepegni. Sík Sándor piarista tartományfőnök volt, és a Szent József Gimnázium is a piarista rendhez tartozott a rendek feloszlásáig. Végül a zsűri elnöke elmondta, a gyakorlatban nem szerepel első helyen az olvasás, az irodalomkedvelők száma is kevés, ennek ellenére ez a verseny a magas részvételi arányt tekintve és a művészi szintű előadásokat hallgatva megnyugtatóan hatott, és reménytelen üzenetet hordozott.

A szavalóverseny első helyezettei: alsó tagozat: Grajczárik Ádám (Szent Imre Gimnázium – Nyíregyháza), felső tagozat: Ilosvai András (Szent Imre Gimnázium – Nyíregyháza), középiskolai korosztályban: Prokopics Stella (Báthory István Gimnázium – Nyírbátor).

Különdíjban részesültek: Lőrincz Anna (Széchenyi István Általános Iskola – Mátészalka), Kovács Ádám (Szent László Gimnázium – Kisvárd) és Antal László (Szent József Gimnázium – Debrecen).

A rajzversenyre Sík Sándor verseit kellett illusztrálni, amelyre mintegy 120 alkotás érkezett, kiállításának megnyitója szintén ezen a napon volt a debreceni gimnáziumban.

Kovács Ágnes

Szent Erzsébet jótékonyági bál

„Csak vidámmá kell tenni az embereket!”

Ez állt a baktalórántházi Római Katolikus Egyházközség báli meghívóján, amely idézet Szent Erzsébettől való. A jótékony rendezvény célja a volt katolikus iskola épületének bővítése pályázat útján, amihez önerőt kell biztosítani. Hasulyó János plébános-kanonok megnyitóját után vidám műsor szórakoztatta a közönséget, majd a szellemi, lelki töltekezés után jöhetett a fizikai táplálék. Hajdu István káplán atya elmondta az asztali áldást és a vendégekkel együtt a közös imát. A vacsorát követően a tombolasorsoláson sok szép, értékes ajándék

talált gazdára. Szent Erzsébet egyszerűségéhez méltó, szépen feldíszített környezetben sikerült a több mint százfős vendégseregnek egy feledhetetlen estét szerezni. Köszönet és hála mindazoknak a személyeknek, akik bármilyen formában hozzájárultak a bál sikeréhez. A jó szándék, a közös akarat sikeres volt, hiszen a kitűzött jótékonyági cél nemes ügyet szolgál majd, amit az ott összegyűjtött embereken kívül az égiek is támogatnak.

Szöveg: Némethné Csubák Éva

Vacsoracsata a debreceni Szent József Kollégiumban

„Vacsoracsatát” vívunk a Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium kollégistái 2014. október 16-tól minden csütörtök este. Az előző évben is nagy sikert aratott megmérettetésen hetente más-más évfolyam főzi a többi 140 diák vacsoráját, amelyet szigorú elbírálás alá vesznek az éhes tanulók. Az ízek világa mellett górcső alá kerül a terítés és a felszolgálás alapvető szabályainak az ismerete is.

A diákokkal szemben ringbe szállt a kollégium 6 fős prefektus csapata is. Kotánné Sándor Ibolya élelmészvezető, a vacsoracsata ötletgazdája és szervezője elmondta, a felnőtt csapat kony-

hában szerzett gyakorlata itt nem jelent előnyt. Az ízeket vizsgáló diákok teljesen más szempont szerint értékelnek, mint a felnőttek. Korábban előfordult, hogy egy tojásrántotta kiütéssel győzött egy gazdagabb vacsorával szemben.

Külön fejtörést okoz majd a 6-8 fős konyhamestereknek az is, hogy egy adott keretből kell elkészíteniük az ízletes, egészséges ételt.

A vacsoracsata főnyereménye: kívánságvacsera lesz, amelyet a konyha dolgozói készítenek el a győztes évfolyamnak.

Sajtóiroda,

Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Szent István-szobrot állítottak az újfehértói gimnáziumban

Szent István közbenjárását kérték a kettős védőszent – Szent István király és Boldog Kolping Adolf – oltalma alatt álló újfehértói Szent István Gimnázium és Szakközépiskola tanárai, diákjai 2014. szeptember 19-én. Az iskola hagyománya szerint, augusztus 20-a után egy hónappal, lelki nap során tartja meg államalapító

Szent István király ünnepét. Ezen a napon Bosák Nándor megyés püspök megáldotta Szent István királynak az iskola előtt felállított mellszobrát. A szentmisével egybekötött ünnepségen együtt ünnepelt az intézménnyel Kozma Péter kormány megbízott, dr. Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke, Juhász Imre, Újfehértó plébánosa, a Kolping Oktatási és Szociális Intézményfenntartó Szervezet igazgatója, Nagy Sándor, Újfehértó polgármestere és Pintérné Bretus Éva, a KOSZISZ oktatási referense.

A Szent István-mellszobrot Szabó Sándor szobrászművész és Török József kőfaragó mester készítette.

Az ünnepségen közreműködtek: Varga Emilia, Nagy Zoltán, Nyeste Tamás és Szilvási Tamás, az iskola diákjai.

Az eseményről részletesebben olvashatnak az egyházmegye honlapján:

<http://www.dnyem.hu/index.php/item/67-szent-istvan-szobrot-allitottak-az-ujfehertoi-gimnaziumban>

Öröm-Hír

Nyíregyházán is fogadták az ifjúsági világtalálkozók keresztjét

1984-ben – az első ifjúsági világtalálkozó alkalmával – a fiatalság ajándékot, s vele feladatot kapott Szent II. János Pál pápától. A fiatalok pápája a mára a találkozó jelképévé vált keresztet e szavakkal adta át a résztvevőknek: „Szeretett fiatalok! A Szentév végén rátok bízom ennek az ünnepi évnek a szimbólumát: Krisztus Keresztjét! Hordozzátok a világban mint Krisztus emberiség iránti szeretetének valóságos szimbólumát, és hirdessétek mindenkinek, hogy egyedül Krisztusban, aki meghalt, de feltámadt a halálból, lelhetünk üdvösséget és megváltást.”

A négy méter magas fakeresztet és a vele zárandokló ikont Románia fiataljai adták át magyar testvéreiknek november 2-án, Nyíregyházán, püspöki szentmise keretében. Az ifjúsági világtalálkozók szimbólumai ezt követően két hétig zárandokoltak a hazai egyházmegyékben, ahol katekézisekkel, tanúságtételekkel kísért ifjúsági imaesteken találkozhattak velük az érdeklődők. A keresztet és az ikont november 15-én, Kassán püspöki szentmise keretében vették át a következő befogadó ország, Szlovákia fiataljai.

Öröm-hír

Tölts egy délután Szent Józseffel!

Hittanversenyt rendeztek a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye területén működő katolikus iskolák között 2014. november 27-én a debreceni Szent József Gimnáziumban, az iskola szervezésében.

Bancsi Zoltán atya, lelkivezető, a verseny főszervezője elmondta, ez év novemberében már elindult egy levelezős hittanverseny: „Küldj egy e-mailt Szent Józsefnek – és ne lepődj meg, ha válaszol!” címmel, amely során az egyházmegye hittanosai havonta kapnak feladatokat az éteren keresztül egészen márciusig.

Az egynapos versenyen, „Tölts egy délután Szent Józseffel!” címmel, 21

csapatban három korosztály versengett. A kétfordulós vetélkedő során elméleti és gyakorlati feladatokat oldottak meg, ahol Jézus élete és különböző bibliai történetek ismeretében mérhették össze tudásukat, valamint kreativitásuk került előtérbe a kincskeresés, szólánckészítés, plakátkészítésben.

Öröm-Hír

Rajzpályázat Szent Józsefről

A debreceni Szent József gimnázium a következő időszakra hittanos rajzversenyt is hirdetett „Szent Józsefről Szent Józsefnek” címmel a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye területén működő állami és egyházi általános iskolák 1-6. osztályos tanulói részére.

A verseny témája: Szent József élete és munkássága

Az alkotások mérete: A/4-es vagy A/3-as méret, az elkészítés technikája szabadon választható. Egy pályázó maximum két darab művel vehet részt.

A rajzokat postai úton (vagy személyesen a titkárságon átadva) a következő címre kérik: **Szent József Gimnázium, Szakközépiskola és Kollégium, 4024 Debrecen, Szent Anna u. 17.**

A borítékra rá kell írni: Rajzoló Szent Józsefről Szent Józsefnek!

A beküldési határidő: 2015. február 2.

A pályamunka hátoldalán kérjük feltüntetni: a jelentkező teljes neve, iskolája, osztálya, e-mail címe és felkészítő tanára neve, e-mail elérhetőséget.

A versenyre a következő korcsoportokban lehet pályázni:

I. kategória: 1–2. osztályosok

II. kategória: 3–4. osztályosok

III. kategória: 5–6. osztályosok

A verseny eredményének kihirdetése várhatóan – Szent József ünnepéhez kapcsolódóan – március hónap folyamán lesz.

A verseny szervezői: Bancsi Zoltán iskolalelkész és Molnár Zsuzsa, a Szent József Gimnázium munkatársai
Érdeklődni az 52/349-849, 30-388-7015 vagy a 30-235-6456-os telefonszámokon lehet.

Bancsi Zoltán
káplán – Szent Anna-székesegyház

A fiatalok nem evidenciákat várnak, hanem példát

A Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye Ifjúsági Irodája Ifjúságpasztorációs Konferenciát rendezett november 22-én Nyíregyházán az Egyházmegyei Lelkipásztori Intézetben. A konferencián Gábor Miklós az MKPK Ifjúsági Bizottság irodavezetője: „Az ifjúságpasztoráció helyzete és lehetőségei hazánkban”, valamint dr. Magyar Zoltán, a Nyíregyházi Tanárképző Főiskola Gazdaságtudományi Karának docense: „Hogyan alkalmazhatóak a menedzsment módszerek az ifjúságpasztorációban?” címmel tartottak előadást.

Tóth László nyíregyházi plébános, az Egyházmegyei Ifjúsági Iroda vezetője köszöntőbeszédében közös gondolkodásra hívta a jelen lévő papokat, iskolavezetőket, közösségvezetőket, arra keresve a választ, hogyan lehetne hatékonyabban keresztény szellemben nevelni az ifjúságot.

A tartalmas délelőttön Gábor Miklós, országos egyházmegyei tapasztalatait átadva, elsőként az alapokra, az Egyház tanítására irányította a figyelmet, kiemelve annak legfontosabb feladatát, az evangélium továbbadását.

Mit gondolnak a pápák a fiatalokról? Az előadó II. János Pál, XVI. Benedek és Ferenc pápa fiatalokkal kapcsolatos megnyilatkozásaira is emlékeztetett.

„Ti vagytok a világ jövője, ti vagytok az egyház reménysége, ti vagytok az én reménységem” – mondta II. János Pál pápa, aki már fiatal papként felfedezte az ifjúkor lényegét, és pápává választásakor is először a fiatalokhoz szólt. A fiatalok végig követték őt, szenvedésének utolsó óráiban is mellette virrasztottak.

XVI. Benedek pápa a hitre helyezte a hangsúlyt. Felszólította a fiatalokat, hogy tanuljanak katekizmust, szánjanak időt a megvitatására, cseréljék ki gondolataikat. Benedek pápa lehetségesnek tartotta korunkban a jóra nevelést, a jó és a rossz megkülönböztetését, a világos látást.

Ferenc pápa szolgálatának kapujában a 2013-as riói világifjúsági találkozón félelem nélküli missziós küldetésre indította a fiatalokat.

Gábor Miklós ezután arra kereste a választ, hogy mi történt a hazai ifjúsági és civil közéletben a rendszerváltás óta. Számtalan szervezet, lelkeségi mozgalom segíti a fiatal csoportok életét, de nincsenek könnyű helyzetben. Az ifjúság 2-3 évente kicserélődik, az iskolaváltásnak köszönhetően, közben számtalan hatás, többek között társadalmi hatások, a vallási szabad piac kihívásai éri őket. Pontosan ezek miatt nem lehetnek elvárásaink a fiatalokkal szemben. A pasztorális módszereket át kell formálni hozzájuk igazodva, amelyek nem lehetnek egyirányúak. Az „Y” és a „Z” generáció nem fogadja el a tekintélyi vezetést, ők párbeszédet igényelnek. Előttük a tekintélyt a tudás birtoklásával lehet kivívni. Nagy kihívást jelent tehát az, hogy vonzóvá kell tenni számukra az evangéliumot. Kiemelt szempont a „majdnem kortárs” vezetők szerepe is, fontos, hogy a saját generációjuk szólítsa meg őket.

Az előadó utalt arra is, hogy az utóbbi években számszerűen megnőtt a katolikus iskolák száma, amelyek módosították az ifjúságpasztoráció mozgásterét. Az iskolák kiemelik a diákokat a plébániák mozgásköréből. Amikor a fiatal befejezi az iskolát, már nem tartozik az iskolához, de a plébániához sem. A konferencián jelen lévő Megyesi Mária iskolavezető (Szt. Imre Gimn. – Nyíregyháza) erre reflektálva elmondta, hogy az iskola minden lehetőséget megragad, hogy a diákokat visszairányítsa a plébániák életébe (szentségekhez járulás stb.)

Menedzsment a pasztorációban

Az ifjúságpasztoráció hogyanjára adta meg a választ dr. Magyar Zoltán előadó. Lehet-e alkalmazni a menedzsment filozófiáját és módszerét a pasztorációra? – tette fel a kérdést, majd válaszként párhuzamot vont a menedzsment és a pasztoráció között. Idézte a KEK (Katolikus Egyház Katekizmus) sorait, „Az Isten utáni vágy az ember

szívébe van írva.” A „probléma” tehát megvan, csak ki kell azt elégíteni – tette hozzá Magyar Zoltán.

Evidencia helyett példa

A „terméket” tehát már nem kell ki találni, csak tudni kell formába önteni. Fontos az érték elemeinek (szentségek, böjt, közösség stb.) életstílusba illesztéséből származó előnyök hiteles kommunikálása. A fiatal azt kérdezi: „Miért lesz ez jó nekem?” A fiatalok nagyon kritikusak, nem bölcsességekre, evidenciákra, hanem követhető példákra, példaképekre várnak. Ebből kell kiindulni. Fontos a vezető hitelessége, elköteleződése, személyisége, meggyőződése, sikerorientációja, kompetenciája, tapasztalata. Ha az jó, akkor a fiatalok követni fogják. Vezetőnek nem születni kell, azzá is lehet válni.

A világ élményorientált lett

Magyar Zoltán szerint a katolikus egyháznak figyelni kell a világ élményorientált-ságára. Megváltozott a célcsoport életstílusa is. A fiatalok jellemző időtöltése a pénz elköltésének módja. Multiopcionális (sokféle választási lehetőség) veszi őket körül, jellemző rájuk a bizonytalanság, a kishitűség, a kiszolgáltatottság. A 2012-es országos felmérés adatai szerint sokan foglalkoznak az öngyilkosság gondolatával is. A fiatalok „éhesek” arra, hogy ezek a problémák megoldódjanak. Mindebben csak folyamatos kommunikációval tudunk segíteni (blog, e-mail, phone, contact, meeting, relations), és PR-stratégia is szükséges a megfelelő arculat kialakításához.

Végül az előadó kiemelte: egy szervezet megváltoztatásakor nem az a feladat, hogy hogyan találjunk ki új módszereket, hanem „*hogyan szabaduljunk meg a régítől*”.

A konferencia kötetlen beszélgetéssel, az elhangzottak megvitatásával folytatódott, végül szentségimádással zárták a találkozót.

Kovács Ágnes

KICSIKNEK ÉS NAGYOBBAKNAK

Rímfaragó

Milyen rímeket tudnál írni a pontok helyére?

Gábrriel angyal köszönti Szűz Máriát

Gábrriel angyal, Isten követe,
Üzenetet ad át Máriának:
Kegyelmebe fogadta őt az Úr,
Édesanyja lehet Isten F.....!

Gyermekének maga Isten az Atyja,
S Jézus lesz majd a Fiú neve.
Ő, a Királyok hatalmas Királya
Kis gyermekként jött a földre .....

Milyen csodálatos örömhírt kapott,
Mária szól, és a fejével int:
„Íme az Úr szolgálóleánya,
Legyen nekem a te Igéd .....

Hitoktatói továbbképzés

Az egyházmegye hitoktatói számára az idei tanévben területi bontásban szerveztünk továbbképzést. Négy helyszínen,

Rajzpályázat

A következő bibliai történetek bármelyikéhez készíthetsz illusztrációt tetszőleges technikával, legfeljebb A/3-as méretben. Művednek adj címet, amit a hátoldalára írsz a neveddel, az életkoroddal és a lakcímeddel együtt!

Lukács evangéliumának 2. fejezete:

- ❖ Jézus születése Lk 2,1-20
- ❖ Simeon és Anna tanúsága Jézusról Lk 2,21-39
- ❖ A tizenkét éves Jézus a templomban Lk 2,41-52

Debrecenben, Nyíregyházán, Kisvárdán és Mátészalkán kerültek megrendezésre a koordinációs napok, ahol gyakorlati témákat jártunk körül. Elméleti alapokat kaptunk az agresszió és konfliktuskezelés, kamaszok morális és viselkedései problémáinak megoldására, körüljártuk a fegyelmezés pedagógiai módszereit. Lehetőség volt személyes tapasztalatcserére, beszélgetésre, segédanyagok megosztására és lelki életünk elmélyítésére. A következő félévben hasonló, gyakorlati problémákat érintő kérdésekkel foglalkozunk tovább, a hitoktatói igények és javaslatok alapján. Köszönjük szépen a résztvevő atyáknak és hitoktatóknak a lelkesedést és a szervezést!

Tamaskovicsné Tóth Otília nyíregyházi katekéta

Keresd meg a 10 különbséget a két kép között!

TOTÓ

1. Elközelgett a Megváltó érkezésének ideje. Isten elküldte az utolsó prófétát, aki már nemcsak jövendölt Jézus eljövételéről, hanem találkozott is vele. Ez a próféta volt:

1. Zakariás
2. Izajás
- X. Keresztelő János

2. Jézus születését angyal adta hírül Máriának. Hol tudta meg Mária az örömhírt?

1. Jeruzsálemben
2. Názáretben
- X. Betlehemben

3. Jézus a népszámlálás alatt született. Melyik császár rendelte el a népszámlálást?

1. Augusztusz
2. Tibériusz, uralkodásának 15. évében
- X. Heródes a gyermekmészárlás előtt

4. A Kisdédet először köszöntötték:

1. Az egyszerű pásztorok
2. Az agg Simeon
- X. A napkeleti bölcsek

5. A karácsony ünnepe:

1. December 24.
2. December 26.
- X. December 25.

6. „Ne féljete, mert nagy örömet adok tudtul nektek, és majd az egész népnek. Ma született a Megváltótok.” Kiknek adta hírül az angyal e szavakkal a Megváltó születését?

1. A napkeleti bölcseknek
2. A pásztoroknak
- X. A többi angyalnak

7. A napkeleti bölcsek, amikor Jézust köszöntötték aranyat, tömjént és mirhát vittek ajándékba. Mi a tömjén?

1. Nemesfém

2. Különleges keleti csemege
- X. Fehéres-sárgás színű gyanta

8. „Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jóakarátú embereknek.” Kik imádkoztak így?

1. Az angyalok serege
2. A pásztorok
- X. A napkeleti bölcsek

9. Hol született Jézus?

1. Betlehemben, József rokonainál
2. Betlehemben, egy istállóban
- X. Názáretben.

10. Heródes féltette a hatalmát Jézustól, ezért a két éven aluli fiúkat megölette. Rájuk emlékezünk december 28-án. Hogy nevezzük őket:

1. Aprószentek
2. Mindenszentek
- X. Apró vagy Mindenszentek

11. Heródes haragja elől a Szentcsalád elmenekült. Hova menekültek?

1. Erzsébethez és Zakariáshoz
2. Egyiptomba
- X. Názáretbe

12. Jézus születése után a nyolcadik napon volt a névadás ünnepe. A Jézus név értelme:

1. Megváltó
2. Fölkent
- X. Előhírnök

13. Születése után negyven nappal Jézust bemutatták a templomban. Ekkor jelen volt két idős ember:

1. Zakariás és Erzsébet
2. Ábrahám és Sára
- X. Az agg Simeon és Anna

13+1. Melyik angyal adta hírül Máriának, hogy gyermeke fog születni?

1. Rafael
2. Gábiel
- X. Mihály

A Sziget

Volt egyszer nagyon régen egy sziget, ahol emberi érzések éltek: a Vidámság, a Bánat, a Tudás és még sok más, így a Szeretet is.

Egy napon az érzések tudomására jutott, hogy a sziget süllyed. Ezért valamennyien előkészítették hajóikat és elhagyták a szigetet. Egyedül a Szeretet akart az utolsó pillanatig maradni. Mielőtt a sziget elsüllyedt, a Szeretet segítségért imádkozott.

A Gazdagság egy luxushajón úszott el a szeretet mellett. Ő megkérdezte: – Gazdagság, el tudnál vinni magaddal? – Nem, nem tudlak! A hajómon sok aranyat, ezüstöt viszek, itt nincs már hely számodra!

Így hát megkérdezte a Szeretet a Büszkeséget, aki egy csodaszép hajóval közeledett: – Büszkeség, kérlek! El tudnál engem is vinni? – Nem, Szeretet, nem tudlak elvinni! – válaszolt a Büszkeség –, itt minden tökéletes, és Te esetleg árthatnál a hajómnak!

Hát, a Szeretet megkérdezte a Bánatot is, aki éppen előtte hajózott el: – Bánat, kérlek, vigyél el magaddal! – Oh, Szeretet – mondta a Bánat –, én olyan szomorú vagyok, egyedül kell maradnom a hajómon!

A Vidámság is elhúzott a Szeretet mellett, de olyan elégedett és boldog volt, hogy meg se hallotta a Szeretet kérését.

Hirtelen megszólalt egy hang: – Gyere, Szeretet, én elviszlek téged! Aki megszólalt, egy öregember volt. Szeretet olyan hálás volt és olyan boldog, hogy elfelejtette megkérdezni az öreg nevét.

Amikor földet értek, az öreg elment. A Szeretet úgy érezte, sokkal tartozik neki, ezért megkérdezte a Tudást: – Tudás, meg tudod mondani, ki segített nekem? – Az Idő volt, mondta a Tudás. – Az Idő? – kérdezte a Szeretet.

Miért segített rajtam az Idő? A Tudás válaszolt: – Mert csak az Idő érti meg, hogy milyen fontos az életben a Szeretet.

Beküldési határidő: 2015. január 31.

**ÖRÖMHÍR GYEREKKLUB/
MAGYAROK NAGYASSZONYA
RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA**

**4400 Nyíregyháza Kossuth tér 4.
otiska@gmail.com | <https://www.tumblr.com/blog/hittanora>**

Elhunyt Ranyhóczki János

derecskei plébános

„Ti is álljatok készen, mert az Emberfia abban az órában jön, amikor nem is gondoljátok.” (Lk 12,40)

Ranyhóczki János derecskei plébános életének 51., áldozópapságának 14. évében, 2014. október 6-án váratlanul elhunyt.

A temetésre 2014. október 15-én, szerdán került sor. Délelőtt 10 órakor Bosák Nándor megyés püspök mutatott be érte engesztelő szentmisét a derecskei római katolikus templomban, majd örök nyugalomra helyezték a kótaji temetőben.

Ranyhóczki Jánost 2001-ben szentelték pappá Nyíregyházán. Kápláni szolgálatait a Nyíregyházi Magyarok Nagyszonyja-templomban, majd Demecserben töltötte. Ezután, 2006-ban megkapta a plébánosi kinevezését és 6 évet Szatmárcsekén töltött, majd 2012 óta Derecskén szolgált.

Sík Sándor: Imádság jó halálért

– részlet

„...Igen, Uram, kérnem csak ez maradt:
Engedj jó halált, keresztény halált,
Hogy el ne menjek gyónatlan, kenetlen,
Útravalótlan, mint ki nem tiéd.
Lesz ami lesz és jöjjön ami jön,
Csak oldó szavad legyen az utolsó
Hang, amit elnyel záruló fülem.
Csak a te Arcod, – Arcod a kereszten, -
Legyen utolsó látása szememnek.
Csak annyit tudjon eldadogni még
Cserepes ajkam, pattanó agyam
Csak ezt formázza még: én Jézusom!

...

Elhallgatok, Uram. Elég nekem,
Amit te mondtál, mást nem kérek én:
„Aki bennem hisz, az nem lát halált.”
Én hiszek benned, Jézusom, – hiszek,
Segíts, Uram, hitelenségemen.
Jöjjön ami jön, élet vagy halál,
Ilyen vagy olyan élet vagy halál,
A tied vagyok, – a Tied legyek.
Tégy velem amit akarsz. Úgy legyen...”

Elhunyt Anton Gots

kamilliánus szerzetes

Anton Gots MI november 24-én hunyt el. Magyarországon Bosák Nándor debrecen-nyíregyházi megyés püspök mutatott be érte gyászmisét december 4-én 17 órakor a nyíregyházi társszékesegyházban.

Az elhunyt búcsúztatása december 2-án volt az ausztriai Althenhof am Hausruckban (Linz), ezt követően az althenhofi temetőben helyezték örök nyugalomra.

Anton atya 1934. július 27-én született Mosonszentjánoson. 1959. július 5-én szentelték pappá. A nyíregyházi kamilliánus kolostornak 1994 és 2010 között volt házfőnöke.

Anton atya kezdeményezésére épült fel egy falu a mozgáskorlátozottak számára, ez a mai Behindertendorf Althenhof. Itt 160 mozgássérült embert tudnak fogadni, férfiakat és nőket egyenlően.

„Magyarországra kerülésemmel igazi hajtóereje a már működő Kamilliánus Családok voltak. 1994-ben született meg az Osztrák Kamilliánus Rendtartományban a döntés, hogy Magyarországra küldjenek, és keressék egy helyet, alapítsak meg egy kamilliánus kolostort. A házat rövid időn belül megtaláltuk Nyíregyházán, Borbányán. A kamilliánus kolostori közösség 1994-ben beköltözött, és engem kineveztek a kolostor házfőnökévé.

Végiggondolva papi életem ötven évét, elmondhatom, hálás vagyok a Jó Istennek, hogy ide vezérelt, és neki szolgálhattam. Nagyon szívesen voltam és vagyok kamilliánus pap” (Részlet az önéletrajzi dokumentumából).

Anton Gots 2010-ben visszatért Ausztriába, Althenhofba, egészen a halá-

láiig lelkesíti feladatokat látott el abban a mozgássérülteknek épített faluban, amelyet ő álmódott és valósított meg.

„Enyhülést adsz neki, valahányszor betegen fekszik” – Zsolt.41,4

A Katolikus Önkéntesek Ökumenikus Beteglátogató Szolgálat 2012 szeptemberében a Kamilliánus szerzetesrend támogatásával a debreceni Megtestesülés plébánia Kamilliánus Családjának tagjai, a Szent László-plébánia domonkos szerzetesei és a Debreceni Katolikus Kórházlelkészség együttműködése révén jött létre. A Szolgálat létrejöttével célunk egy olyan program kidolgozása és megvalósítása volt, amellyel az önkéntes beteglátogatók az egészségügyi és különböző szociális ellátásokat nyújtó intézményekben, elsősorban a debreceni Kenézy Gyula Kórház és a Debreceni Egyetem Klinikai Központ területén, az ott dolgozó orvosokkal, ápolókkal és kórházlelkészekkel együttműködve gyakorolják a betegek és hozzátartozóik lelki gondozását.

Az önkéntes program megvalósításának elemeként minden év őszén meghirdetünk egy önkéntes beteglátogató-képzést. Idén október-november folyamán került megszervezésre a III. önkéntes beteglátogató-képzés Debrecenben, a Megtestesülés Plébánián. Képzésünk nyitott rendszerű, a képzési alkalmakra minden érdeklődőt szeretettel vártunk.

A képzés során felmerülő témákkal szerettünk volna segíteni azoknak is, akik például munkájuk során kerülnek kapcsolatba beteg emberekkel, vagy épp azoknak, akik nehezen tudnak beteg hozzátartozójukkal kapcsolatot teremteni.

Hogyan segít a Web Nővér?

A betegségen átesett családtag hazatérése azok közé az események közé tartozik, amelyeket aggodalommal vegyes örömmel várunk. A legjobbat akarjuk nyújtani, ám „ünnepi” készülődésünk közepette megcsap bennünket a változás, és vele együtt a veszteségek szele: hogy már nem úgy lesz, mint eddig volt. Mi pedig berzenkedünk, mert nagyon is szeretnénk, hogy maradjon minden a régiiben.

Hozzátartozónk azonban „új minőségben” tér vissza otthonába, hiszen a betegség egész lényét érinti: fizikai valóján túl lelki, szellemi, és szociális lété-

Egyik alapvető célunk, hogy az érdeklődők a képzési alkalmak során elhangzott ismereteket akár a munkahelyükön, akár családi környezetükben alkalmazni tudják. A képzéshez tartozó kórházi gyakorlat célja, hogy a kurzuson részt vevők – az elmélet elsajátítása mellett – a gyakorlatban is megtapasztalják azt, hogyan zajlik egy önkéntes beteglátogató, valamint egy segítő beszélgetés. A képzés végén van lehetőség arra, hogy aki szeretné folytatni az önkéntes beteglátogatót, az bekapcsolódhat a Szolgálat munkájába. Idén az új Önkéntes Beteglátogatók avatóját advent első vasárnapján a debreceni Szent László-plébánián tartottuk meg.

Kérjük imáinkban a Mindenható Istent, hogy tartsa meg szolgáló szeretetben az önkéntes beteglátogatókat, hogy betegségünk idején jelenlétükkel vigaszt nyújtsanak, értő hallgatásukkal, imádságos szavaikkal, érintő mozdulataikkal visszatükrözzék legbenső mi voltunk rejtett valóságát!

Továbbra is várjuk az önkéntes beteglátogatók jelentkezését! Érdeklődni az alábbi elérhetőségeken lehet: 06-70/623-84-17 szokolai.katus@gmail.com www.facebook.com/beteglato.szolgalat

re is hatással van, így átalakítja az önmagához, a környezetéhez és a világhoz való viszonyát egyaránt. A beteg családtag otthoni fogadása és ápolása ezért nem csupán több és más, mint eddigi közös létünk és tevékenységeink. A feladatokon és a „külső”, beteggel közösen járt úton túl egy új, belső út nyílik meg bennünk is, amelyen elindulva saját viszonyrendszerünk is formálódik.

Bővebben a www.webnover.hu honlapon

A debreceni katolikus 2015-ös emlékév főbb eseményei

MÁJUS

9. Svetits, családi nap

JÚNIUS

5. Szentségimádás a templomszentelés évfordulóján a Szent Annában.

Tudományos konferencia

a Debreceni Egyetem szervezésében.

Egyháztörténeti kiállítás a Déri Múzeumban a nagyváradi püspöki kincstár anyagából.

Jézus Szíve-búcsú és családi nap.

Szent László-templom búcsúja,

kísérő rendezvényekkel.

A Kecskés együttes koncertje.

Templomszentelés Józsán

Az új Szent György-templom ünnepélyes felszentelése.

AZ EMLÉKÉV FŐ RENDEZVÉNYE

Szent Anna-búcsú

Július 26. 10–22 óráig

Egyházmegyei búcsú Szent Anna ünnepén (a máriapócsi búcsú helyett).

Ünnepi szentmise a székesegyház előtt az egyházmegye híveinek részvételével.

Csáky Imre bíboros szobrának felavatása

Délutáni családi programok, generációk megáldása a Nagyerdőn.

20 órától

Legyetek jók, ha tudtok!

A Főnix Kft. rendezésében zenés bemutató előadás a Nagyerdei Szabadtéri Színpadon, a Szent Anna-búcsú zárásaként.

AUGUSZTUS

16. 19 óra

Szent István: Intelmek.

Újhelyi Kinga és Lukács Miklós művészek produkciója a Székesegyházban.

20. Szent István-templombúcsú és családi nap. (Faraktár u.)

Virágkarnevál

a Szent Anna egyházközség virágkocsijával. Kíséri a Kaplonyi Fúvószeneke.

SZEPTEMBER

Debreceni Katolikus Napok

(DEKAT) KATTÁRS fesztivál (a katolikus egyház társadalmi szolgálatáról)

Ökumenikus kerekasztal

a II. János Pál Intézetben.

Katolikusok Debrecenben 1715-2015.

Beszélgetés az emlékévre megjelent kötetéről.

Vencsellei István fotókiállítása

Templomtúra

OKTÓBER

3. Élő rózsafüzér a városban

NOVEMBER

Szellemi vetélkedő (Szentek Debrecenben) a Svetits Intézetben.

Hevesi Tamás könnyűzenei koncertje a Székesegyházban

NOVEMBER

19. Szent Erzsébet kenyere Tettel-szeretettel. Konferencia a katolikus nevelésről a megyeházán

DECEMBER

10–17. Katolikus filmhét az Apollóban

20. Add tovább! A Betlehemi Láng

Zárókoncert a Székesegyházban.

31. Te Deum. Hálaadás.

Az emlékév tiszteletére az egyházmegye könyvet ad ki Takács József szerkesztésében a 300 év jelentősebb katolikus eseményeiről és személyiségeiről.
E-mail: emlekev2015@gmail.com • <http://katolikusemlekev.dnyem.hu>

JANUÁR

18. 19 óra

Egyházzenei hangversenysorozat nyitóestje a Székesegyházban.

A sorozat minden hónap harmadik vasárnapján folytatódik.

FEBRUÁR

15. 19 óra

Debreceni katolikus kórusok találkozója és közös hangversenye.

Városi katolikus focitorna

a Szent József-gimnáziumban

MÁRCIUS

19. Zágorhidi Czigány Balázs előadása a II. János Pál Intézetben: **Domonkosok – református szemmel.**

21. A máriapócsi kegykép ünnepélyes fogadása Debrecenben.

27. Városi keresztút a katolikus iskolák és plébániák részvételével.

ÁPRILIS

4. 22 óra Fáklyás húsvét éjszakai körmenet a katolikus templomokból a főtérrre.

Szerzetesrendek Debrecenben

címmel kiállítás a Boldogasszony Iskolánövérsek Svetits Intézetében.

11. Ars Sacra Debreceniensis

Képzőművészeti kiállítás a város napja tiszteletére a Belvárosi Közösségi Házban (Kossuth u. 1.)

A programokra szeretettel várjuk az egyházmegye híveit!